

N. 72

SEANCES DU VENDREDI 17 JUILLET 1981
VERGADERINGEN VAN VRIJDAG 17 JULI 1981ASSEMBLEE
PLENAIRE VERGADERINGSEANCE DU MATIN
OCHTENDVERGADERING

SOMMAIRE:

CONGES:

Page 2160.

PROJETS DE LOI (Discussion):

Projet de loi portant création de l'Institut national des invalides de guerre, anciens combattants et victimes de guerre ainsi que du Conseil supérieur des invalides de guerre, anciens combattants et victimes de guerre.

Discussion générale. — *Orateurs*: Mme Smitt, rapporteur, MM. Cerf, Vandezande, M. Dhoore, ministre de la Prévoyance sociale et de la Santé publique, p. 2160

Discussion et vote d'articles:

A l'article 8: *Orateurs*: M. Vandezande, M. Dhoore, ministre de la Prévoyance sociale et de la Santé publique, M. Vanderpoorten, p. 2167.

A l'article 26: *Orateurs*: M. Vanderpoorten, M. Dhoore, ministre de la Prévoyance sociale et de la Santé publique, p. 2170.

A l'article 33: *Orateurs*: M. Cerf, M. Dhoore, ministre de la Prévoyance sociale et de la Santé publique, M. le Président, p. 2172.

Projet de loi portant création d'une personne juridique de droit public dénommée « Palais des Beaux-Arts ».

Discussion générale. — *Orateurs*: M. De Bondt (*question préjudicielle*), M. le Président, M. Seeuws, Mme De Backer-Van Ocken, secrétaire d'Etat à la Communauté flamande, adjoint à M. Geens, ministre de la Communauté flamande, M. Piot, rapporteur, p. 2175.

INHOUDSOPGAVE:

VERLOF:

Bladzijde 2160.

ONTWERP VAN WET (Bespreking):

Ontwerp van wet tot oprichting van het Nationaal Instituut voor oorlogsinvaliden, oud-strijders en oorlogsslachtoffers en van de Hoge Raad voor oorlogsinvaliden, oud-strijders en oorlogsslachtoffers.

Algemene bespreking. — *Sprekers*: Mevr. Smitt, rapporteur, de heren Cerf, Vandezande, de heer Dhoore, minister van Sociale Voorzorg en Volksgezondheid, blz. 2160.

Beraadslaging en stemming over artikelen:

Bij artikel 8: *Sprekers*: de heer Vandezande, de heer Dhoore, minister van Sociale Voorzorg en Volksgezondheid, de heer Vanderpoorten, blz. 2167.

Bij artikel 26: *Sprekers*: de heer Vanderpoorten, de heer Dhoore, minister van Sociale Voorzorg en Volksgezondheid, blz. 2170.

Bij artikel 33: *Sprekers*: de heer Cerf, de heer Dhoore, minister van Sociale Voorzorg en Volksgezondheid, de Voorzitter, blz. 2172.

Ontwerp van wet tot oprichting van een publiekrechtelijke rechtspersoon genaamd « Paleis voor Schone Kunsten ».

Algemene bespreking. — *Sprekers*: de heer de Bondt (*voorafgaande vraag*), de Voorzitter, de heer Seeuws, mevrouw de Backer-Van Ocken, staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap, toegevoegd aan de heer Geens, minister van de Vlaamse Gemeenschap, de heer Piot, rapporteur, blz. 2175.

PRESIDENCE DE M. LEEMANS, PRESIDENT
VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER LEEMANS, VOORZITTER

M. Mesotten, secrétaire, prend place au bureau.

De heer Mesotten, secretaris, neemt plaats aan het bureau.

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.

De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 10 h 10 m.

De vergadering wordt geopend te 10 u. 10 m.

CONGES — VERLOF

MM. Boey et Nutkewitz, pour des raisons professionnelles; Dalem, en raison d'autres devoirs, demandent d'excuser leur absence à la présente séance.

Afwezig met bericht van verhindering: de heren Boey en Nutkewitz, wegens beroepsbezigheden; Dalem, wegens andere plichten.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving.

ONTWERP VAN WET TOT OPRICHTING VAN HET NATIONAAL INSTITUUT VOOR OORLOGSINVALIDEN, OUD-STRIJDERS EN OORLOGSSLACHTOFFERS EN VAN DE HOGE RAAD VOOR OORLOGSINVALIDEN, OUD-STRIJDERS EN OORLOGSSLACHTOFFERS

Algemene beraadslaging en stemming over artikelen

PROJET DE LOI PORTANT CREATION DE L'INSTITUT NATIONAL DES INVALIDES DE GUERRE, ANCIENS COMBATTANTS ET VICTIMES DE GUERRE AINSI QUE DU CONSEIL SUPERIEUR DES INVALIDES DE GUERRE, ANCIENS COMBATTANTS ET VICTIMES DE GUERRE

Discussion générale et vote d'articles

De Voorzitter. — Aan de orde is de bespreking van het ontwerp van wet tot oprichting van het Nationaal Instituut voor oorlogsinvaliden, oud-strijders en oorlogsslachtoffers en van de Hoge Raad voor oorlogsinvaliden, oud-strijders en oorlogsslachtoffers.

Nous abordons l'examen du projet de loi portant création de l'Institut national des invalides de guerre, anciens combattants et victimes de guerre ainsi que du Conseil supérieur des invalides de guerre, anciens combattants et victimes de guerre.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de rapporteur die mondeling verslag zal uitbrengen.

Mevrouw Smitt, rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, uw commissie heeft dit ontwerp van wet, dat door de Kamer van volksvertegenwoordigers werd overgezonden, besproken tijdens haar vergadering van 9 juli 1981. Uw commissie heeft mij verzocht hierover mondeling verslag uit te brengen.

Ter inleiding van de bespreking heeft de minister erop gewezen dat het ontwerp voornamelijk strekt tot rationalisatie van de activiteiten van het Nationaal Werk voor oorlogsinvaliden en het Nationaal Werk voor oud-strijders en oorlogsslachtoffers. Sedert jaren wordt aangedrongen op een fusie van beide instellingen, met name omdat de behandelde dossiers raakpunten vertonen.

Het ontwerp bevat slechts één belangrijke nieuwigheid, namelijk artikel 33 waarin bepaald wordt dat voortaan ook de krijgsgevangenen die ten minste zes maanden gevangenschap hebben ondergaan, vanaf de leeftijd van 60 jaar recht hebben op kosteloze geneeskundige verzorging. Tot nog toe werd dat voordeel slechts toegekend aan de personen die ten minste één jaar krijgsgevangene zijn geweest en 60 jaar oud zijn. De minister heeft tenslotte nog verklaard dat alle vaderlandslievende verenigingen aandringen op een spoedige goedkeuring van het ontwerp.

Verscheidene leden hebben hun voldoening geuit over de indiening van dit ontwerp. Een van hen heeft gevraagd in welke mate dit ontwerp tegemoetkomt aan de bijzondere situatie van de personen die tijdens de oorlog in het *Sperrgebiet* aan de kust hebben verbleven. Ten opzichte van die personen werden in het verleden beslissingen getroffen die geen rekening hielden met de gevaarlijke situatie waarin zij hebben verkeerd.

Het gaat om medeburgers die tijdens de hele duur van de bezetting in het *Sperrgebiet* waren opgesloten en zich alleen binnen dit gebied mochten bewegen. Precies wegens de afgrenzing van het gebied lag daar ook alle economische activiteit stil, zodat er geen mogelijkheid was tot loonverdiene. Onderduiken om zich aan verplichte tewerkstelling voor de bezetter te onttrekken was onmogelijk. In die voorwaarden mag «verplichte tewerkstelling voor de bezetter» voor de bewoners van dit gebied volgens speciale criteria beoordeeld worden.

De minister heeft hierop geantwoord dat het probleem van de personen in het *Sperrgebiet* buiten het bestek van dit ontwerp valt. Het feit dat iemand in het kustgebied heeft gewerkt, geeft geen recht op het genot van een statuut van nationale erkentelijkheid. Dientengevolge mocht een dergelijke persoon niet beschouwd worden als gerechtigde van het NWOS. Om dezelfde reden zal hij ook nu niet kunnen worden beschouwd als gerechtigde van de voordelen die het Nationaal Instituut zal verlenen.

Het probleem dat in verband met deze tewerkstelling rijst, heeft, in de meeste gevallen, betrekking op het statuut van gedeporteerde voor verplichte tewerkstelling in Duitsland, het gaat om personen die vóór hun deportatie naar Duitsland in het kustgebied hebben gewerkt.

Ingeval de controlecommissie voor weggevoerden geoordeeld heeft dat zij vrijwillig voor de vijand in het kustgebied hebben gewerkt, komen zij niet in aanmerking voor het statuut van gedeporteerde en derhalve ook niet voor de toepassing van deze wet. Bijgevolg moet voor elk geval van tewerkstelling in het kustgebied vóór de deportatie worden nagegaan of belanghebbende al dan niet vrijwillig voor de vijand heeft gewerkt.

De controlecommissie voor weggevoerden heeft al de gevallen, op concrete en individuele wijze onderzocht, met ruim begrip voor de bijzondere omstandigheden waarin de betrokkenen hebben verkeerd, en onder meer met het feit dat de inwoners van het kustgebied een toelating moesten hebben om hun streek te verlaten.

Het blijft echter mogelijk dat de controlecommissie voor gevallen die ongunstig werden beoordeeld, geen kennis heeft gehad van al de omstandigheden van de tewerkstelling voor de vijand in het kustgebied. In die gevallen mogen de belanghebbenden nu nog deze omstandigheden laten gelden door de indiening van een aanvraag tot herziening.

Hetzelfde lid heeft er eveneens op aangedrongen dat dit ontwerp zou worden gevolgd door een ander ontwerp dat een centralisatie zou tot stand brengen van de verschillende statuten van nationale erkentelijkheid. De minister heeft akte genomen van deze vraag.

Een andere spreker heeft bij het ontwerp de volgende opmerkingen gemaakt:

Ten eerste, is er het probleem van de bevoegdheid. De Raad van State, zo zegt het commissielid, heeft geoordeeld dat het om een nationale materie gaat. De Raad zegt — ik verwijs hier naar het Gedrukt Stuk van de Kamer nr. 872 (1980-1981) nr. 1, bladzijde 5 — dat deze aangelegenheid deel uitmaakt van het geheel van regelen die een zaak zijn van nationale erkentelijkheid, en daarom door de nationale wetgever moet worden behandeld. Spreker ziet niet in waarom de gemeenschappen dit niet even goed zouden kunnen doen.

Ook de verwijzing naar een exhaustieve lijst van te herstructuren instellingen, waarin de hier bedoelde organisaties niet voorkomen en die aan het Parlement werd medegedeeld bij de bespreking van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, is niet overtuigend.

Uit vele arresten is al gebleken dat de hogere rechtbanken en hoven oordelen dat, hoe lovenswaardig de uitlatingen van de minister of de teksten van het wetsontwerp ook mogen zijn, de tekst van de wet primeert. Wanneer een tekst duidelijk is moet men niet teruggrijpen naar de voorbereidende werken. Overigens, zo de regering zeker was geweest van haar standpunt, zou zij het advies van de Raad van State over het nationaal karakter van de inhoud van het wetsontwerp niet hebben gevraagd.

De spreker had eveneens enkele beschouwingen bij de artikelen 8 en 30. Zoals deze artikelen nu luiden, zullen de oud-strijders van de wereldoorlogen I en II, die georganiseerd zijn in het Verbond van Vlaamse oud-strijders, niet vertegenwoordigd zijn in het Nationaal Instituut en in de Raad. Wat zal de minister doen om die personen als volwaardig lid in de nieuwe instelling op te nemen, wat overigens hun recht is? Gehoopt mag worden dat de minister het VOS opneemt in de door de minister aangewezen verenigingen. Het VOS hoorde niet thuis in de sociologische stratificatie zoals die werd opgebouwd door de vaderlandslievende verenigingen.

Bij artikel 28 merkte het commissielid op dat volgens dit artikel een aantal personen in vast dienstverband worden benoemd. Het gaat hier om personen die uit andere ministeriële diensten komen en die in het Vast Bureau werden gedetacheerd. De meesten zijn contractuelen. Nu worden zij ineens vast benoemd. Er zou een einde moeten komen, zo zegt de spreker, aan het creëren van abnormale toestanden die dan achteraf moeten worden geregulariseerd. Bovendien houdt het artikel een discriminatie in tegenover personen van andere openbare diensten die zich in dezelfde voorwaarden bevinden.

Hij merkt voorts nog op dat de bepalingen voorgesteld in de artikelen 26 en 27 aan de syndicale vertegenwoordigingen voor advies moeten worden voorgelegd. Uit de verstekte informatie door de Raad van State blijkt dat die syndicale raadpleging niet heeft plaatsgevonden.

Spreeker zegt tenslotte, dat men met veel moeite gekomen is tot het koninklijk besluit van 8 januari 1973 tot vaststelling van het statuut van het personeel van sommige instellingen van openbaar nut. Daarvan wordt nu afgeweken.

Wat betreft de vraag of deze aangelegenheid nog door de nationale wetgever moet worden behandeld dan wel tot de bevoegdheid van de gemeenschappen behoort, antwoordt de minister dat, naast de argumenten die de Raad van State heeft aangevoerd, er ook de overweging is dat deze aangelegenheid een reeks bindingen heeft met andere objecten en met name met landsverdediging in de ruime zin van het woord. Mede om die reden is de regering van oordeel dat deze materie best nationaal blijft.

Wat de artikelen 8 en 30 betreft, verklaart de minister, mede in antwoord op een vraag van een ander lid, dat de daarin vervatte bepalingen hem in staat stellen om te zorgen voor een evenwichtige vertegenwoordiging in het Nationaal Instituut en in de Hoge Raad. Met de vaderlandslievende verenigingen die kandidaten moeten voordragen, zal contact worden genomen om dat evenwicht werkelijk te bereiken.

Thans volgen enkele beschouwingen over de artikelen 26 en 27.

Inzake artikel 27 merkt de minister op dat de Raad van State kritiek heeft geuit op de tekst van het oorspronkelijke artikel. Ook het Openbaar Ambt verwierp de voorgestelde regularisatiemaatregelen en stelde een eigen tekst voor. Na heel wat discussies kon het Openbaar Ambt vrede nemen met de benoemingsmaatregelen voor de personeelsleden van het Vast Bureau, 8 in getal. Het oorspronkelijk artikel 27 werd dan opgesplitst in twee artikelen, namelijk: artikel 26 dat maatregelen bevat voor het personeel van het NWOI en het NWOS, en artikel 27 dat maatregelen inhoudt voor de personeelsleden van het Vast Bureau. De Algemene Syndicale Raad voor Advies keurde bovenvermelde artikelen goed in zijn vergadering van 1 juli 1981.

De minister geeft nog de volgende nadere verantwoording voor de artikelen 26 en 27.

Met betrekking tot artikel 26 hebben ten eerste verschillende personeelsleden van het NWOI en het NWOS nagelaten zich te gelegeren tijd te laten inschrijven voor de regularisatie-examens. Ten tweede was de wet van 10 juli 1972 houdende regularisatiemaatregelen van toepassing op het NWOS en het NWOI.

Met betrekking tot artikel 27 bepaalt het koninklijk besluit van 10 oktober 1957 in artikel 8 dat het personeelsstatuut van het Vast Bureau door de Koning wordt bepaald. Dit koninklijk besluit werd tot op heden nooit genomen. Als gevolg hiervan bestond er voor het Vast Bureau geen statuut, noch kader. In de periode van 1957 tot op heden bestond het personeel uit gedetacheerden uit ministeries of parastatale instellingen en rechtstreeks van buiten aangeworvenen. Wegens afwezigheid van statuut en kader kon dit personeel nooit in aanmerking komen voor de regularisatiemaatregelen. Het Vast Bureau betekende een eerste stadium op de weg naar de fusie.

Een commissielid maakt vervolgens een opmerking van taalkundige aard. Zij oordeelt dat het beter ware te spreken van «Rijksinstituut» in plaats van «Nationaal Instituut». Dat is alleszins ook de mening van de Raad van Taaladvies, zo voegt zij hieraan toe.

Tijdens de voorbereidende werkzaamheden, aldus de minister, waren de meningen verdeeld. Sommige verkozen de term Rijksdienst omdat de huidige benaming Nationaal Werk te veel het accent legde op de liefdadigheid. Anderen hielden het bij de huidige term Nationaal Werk om verzekerd te blijven van het toekomen van giften en legaten. Tenslotte werd gekozen voor de benaming Nationaal Instituut, niet meer gebonden aan de gedachte van liefdadigheid en anderzijds de weg openlatend voor schenkingen van particuliere personen. De vaderlandslievende verenigingen hebben tenslotte de benaming «Nationaal Instituut» verkozen in plaats van Rijksinstituut en dit om historische en gevoelsredenen.

Steeds in verband met de voorgestelde oprichting van een «Nationaal Instituut» wordt nog gevraagd:

1. Hoeveel personeelsleden de nationale werken (NWOI en NWOS) thans tellen;
2. Wat, op het ogenblik, de inkomsten zijn van beide werken en wat de inkomsten zijn van het Nationaal Instituut;
3. Wat de eventuele financiële weerslag van het ontwerp zal zijn;
4. Of de inspectie van Financiën werd geraadpleegd.

De minister antwoordt hierop als volgt:

1. Het NWOI telt 269, het NWOS 156 personeelsleden;
2. Artikel 16 van het ontwerp bepaalt wat de inkomsten zullen zijn van het Nationaal Instituut, dat in de plaats komt van het NWOI en het NWOS;
3. De herstructurering van de nationale werken voor oorlogsslachtoffers met als gevolg het samenvoegen van het personeel in één gebouw moet door mogelijk geworden rationalisatie tot substantiële besparingen leiden die vooral op middellange en lange termijn tot uiting zullen komen. Deze besparingen onmiddellijk of op korte termijn realiseren wordt enigszins tegengewerkt door het feit dat als aanvaarde stelregel geldt, dat ieder personeelslid verzekerd is van het behoud, na het van kracht worden van de nieuwe wet, van zijn huidige administratieve en geldelijke toestand. De overtoollig geworden personeelsleden worden niet vervangen bij hun vertrek.

Wat er ook van zij, in de huidige stand van besprekingen mag reeds een minimumbesparing van 15 600 000 frank worden verwacht op gebied van de nieuwe personeelsformatie in vergelijking met de huidige.

Deze besparingen zullen het mogelijk maken mede het hoofd te helpen bieden aan de maatregelen tot uitbreiding van de kosteloze geneeskundige, farmaceutische en orthopedische zorgen, voor de oud-krijgsgevangenen die minstens 60 jaar zijn en zes tot twaalf maanden krijgsgevangen zijn geweest. Er mag hier wel worden onderstreept dat deze uitbreiding niet verbonden is met de fusie, maar zelfs zonder deze door afzonderlijke wet had moeten worden gerealiseerd.

Aan een commissielid dat vraagt of dezelfde voordelen niet kunnen worden verleend aan personen die minder dan zes maanden krijgsgevangenen zijn geweest, antwoordt de minister nog dat zulks om budgettaire redenen niet mogelijk is. Er mag worden aangenomen dat 23 000 personen in aanmerking komen voor de maatregel vervat in artikel 33.

4. De inspectie van Financiën heeft op 25 maart 1981 gunstig over het ontwerp van wet geadviseerd.

Een commissielid vraagt tenslotte waar in het ontwerp zijn vermeld de personen die een militaire verbintenis hebben aangegaan na 3 september 1944 en die aan de krijgsverrichtingen in Duitsland hebben deelgenomen. De minister antwoordt dat deze categorie van personen terug te vinden is onder punt 8.1 van artikel 4.

De artikelen en het geheel van het ontwerp van wet worden vervolgens ter stemming gelegd en aangenomen met 10 stemmen bij 2 onthoudingen.

Ik hoop dat ook de Senaat dit ontwerp zal goedkeuren. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

M. le Président. — La parole est à M. Cerf.

M. Cerf. — Monsieur le Président, monsieur le ministre, chers collègues, comme nous en sommes au stade de la discussion générale de ce projet de loi, je me limiterai à quelques observations concernant l'harmonie et l'économie générale dudit projet, me réservant d'intervenir, de manière plus approfondie, lors de la discussion de l'article 33.

Le projet de loi qui nous est soumis porte sur la création d'un Institut national et d'un Conseil supérieur des invalides de guerre. Il comporte un nombre considérable d'articles qui concernent essentiellement l'organisation et les modalités de la fusion.

Au titre III intitulé «Dispositions finales», le § 2 de l'article 33 dispose: «La loi du 1er juillet 1969 fixant le droit des invalides et des orphelins de guerre au bénéfice des soins de santé aux frais de l'Etat est également applicable, en dérogation en son article 1er, alinéa 1er, aux ressortissants de l'Institut national, prisonniers de guerre 1940-1945 qui ne sont pas titulaires d'une pension d'invalidité et assimilé, pour autant qu'ils aient subi une captivité d'une durée totale de six mois au moins...»

Ce texte n'a pas sa place dans un projet de fusion. En effet, il ne concerne en rien l'organisation du futur institut ni du conseil supérieur que prévoit l'intitulé. Je plaide ici, monsieur le ministre, pour l'harmonie, l'unité et l'élégance du texte.

J'estime que le § 2 de l'article 33 — je ne préjuge absolument pas le fond, je ne vise que la forme — n'a pas sa place dans ce texte de loi. Il se réfère à la loi du 1er juillet 1969 qu'il modifie, ne change en rien l'économie du projet de fusion. Je m'étonne donc de son maintien dans ce projet de loi.

Notre législation est déjà, me semble-t-il, suffisamment complexe. Je n'en veux pour preuve que le régime des pensions qui compte deux cents statuts différents. Si nous commençons à insérer dans

n'importe quel texte de loi, n'importe quel article ne se référant pas à son intitulé ou à son objet, je crains que nous n'arrivions dans notre arsenal légistique à une confusion considérable.

Toujours sans préjuger le fond de ce texte, qui n'est pas anodin et sur lequel je reviendrai plus tard, la logique et le bon sens commandent de le dissocier du reste du projet. De cette manière, tous les articles répondraient parfaitement à l'intitulé du projet de loi, projet que notre groupe pourrait approuver sans problème. Il suffirait alors de le compléter par un autre projet de loi comportant un article unique sur lequel nous aurions à nous pencher ultérieurement.

Si nous n'adoptons pas cette manière de procéder, nous transformons nos lois en véritable hochepot dans lequel on pourra mettre tout dans tout. Par exemple, on pourrait, dans le projet de loi relatif au racisme et à la xénophobie, introduire un article modifiant la législation en matière d'immigration. De même, dans le projet de loi que nous devons examiner sur les laboratoires de biologie clinique, on pourrait insérer un article modifiant la loi sur les hôpitaux ou celle sur l'art de guérir ou, dans un texte de loi ratifiant une convention internationale, introduire éventuellement un article concernant la milice.

Je plaide donc, monsieur le ministre, comme je l'ai dit il y a un instant, pour l'unité de nos textes de loi, pour leur simplicité et l'unicité de leur objet, et souhaite donc que nous nous en tenions à cette attitude.

Bien que ma suggestion allie la logique et le bon sens, on peut certainement lui opposer des objections et je voudrais les rencontrer. La première, c'est que ce § 2 de l'article 33 a reçu l'accord des organisations patriotiques, nationales, j'y insiste, car certaines organisations régionales ont émis des réserves très sérieuses à propos de cet article.

Vous avez, tout comme moi, monsieur le ministre, le plus grand respect pour les associations patriotiques, mais nous pourrions néanmoins respecter l'harmonie du texte et son unicité en suggérant que soit introduit et discuté très rapidement, dès la rentrée, un nouveau projet de loi qui comporterait un article unique.

En fait, les événements auxquels nous nous référons datent de quarante ans; la loi de 1969 remonte à douze ans et ce n'est pas un délai de trois mois qui pourrait poser des problèmes considérables, quand bien même ce ne serait qu'au début de la prochaine session que ce nouveau projet de loi pourrait être introduit.

D'autre part, il est évident que si nous modifions, corrigeons et améliorons l'ordonnance de ce texte, ce dernier devra retourner à la Chambre. Mais si dans sa sagesse, le Constituant a voulu qu'il y ait deux Chambres dans notre pays, c'est justement pour qu'elles puissent, séparément, réfléchir et étudier les projets et, dès lors, élaborer des lois qui soient les meilleures possibles.

Par conséquent, dans le cadre de la discussion générale, je suggère qu'on en revienne au respect de l'intitulé et que le texte du § 2 soit éventuellement inclus dans un autre projet de loi.

Si, malheureusement, le gouvernement ne pouvait pas admettre le bien-fondé de cette thèse de forme, je me permettrais alors de revenir à cette tribune au moment de la discussion de l'article pour en aborder le fond. (*Applaudissements sur les bancs du FDF-RW.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Vandezande.

De heer Vandezande. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, gisteren was er hier een klein debat over een geschreven verslag, doch dit blijkt nu in feite een mondeling verslag te zijn. Ik heb de samenstelling nagekeken van de leden die aan de debatten in de commissie hebben deelgenomen. Mijn naam is niet vermeld, maar ik hoop dat in het geschreven en « mondeling verslag » mijn naam zal worden opgenomen.

De vraag rijst of deze zaak nu behoort tot de bevoegdheid van de nationale wetgever dan wel tot de bevoegdheid van de decretaire overheid. Hierover werd in de commissie langdurig beraadslaagd. Men was de mening toegedaan dat de gemeenschapsaangelegenheden limitatief werden opgesomd in de voorbereidende werken, in het ontwerp van de regering en ook in het verslag. De Raad van State heeft daar overigens naar verwezen.

Het komt mij enigszins eigenaardig voor dat dit nu eens en voor goed vaststaat, want het is inderdaad niet omdat in een memorie van toelichting van de regering werken worden opgesomd en zelfs gezegd wordt dat de lijst exhaustief is, dat men kan stellen dat sommige aangelegenheden niet tot de bevoegdheid van de gemeenschappen behoren. Naar mijn gevoelens zijn het de aard en het karakter van de werkzaamheden die dienen te bepalen of de zaak tot de be-

voegdheid van de nationale wetgever behoort, dan wel tot de bevoegdheid van de gemeenschappen.

In het advies van de Raad van State wordt identiek hetzelfde gezegd als wat ik hier voorhoud.

De heer Vangeel. — Indien de Raad van State hetzelfde zegt, waarom moet u dit dan nog herhalen?

De heer Vandezande. — Ik neem in openbare vergadering de gelegenheid te baat — dat is mijn volle recht — om te trachten de leden ervan te overtuigen dat dit niet een nationale, doch wel een gemeenschapsaangelegenheid is.

De heer Dhoore, minister van Sociale Voorzorg en Volksgezondheid. — Ik dank u, mijnheer Vandezande omdat u in mijn plaats al op uw vraag hebt geantwoord. (*Gelach.*)

De heer Vandezande. — U ziet dat ik uw taak wil vergemakkelijken, mijnheer de minister.

Een tweede punt betreft artikel 8. Ik heb allusie gemaakt op het Verbond van de Vlaamse oud-strijders. De vaderlandslievende infrastructuur werd na de eerste en de tweede wereldoorlog zo uitgebouwd dat deze mensen daar ofwel niet in konden worden ondergebracht, ofwel zelfs werden geweerd. Zij zijn echter even verdienstelijk en moeten in aanmerking kunnen komen om in het instituut te worden opgenomen, zowel in de adviserende als in de beslissende raden die in dit instituut fungeren.

In de artikelen 26 en 27 wordt allusie gemaakt op de vaste aanstellingen. Meer bepaald in artikel 27 wil men een prioritair regime in het leven roepen ten behoeve van de leden van, wat men vroeger noemde, het Vast Bureau dat, zoals de minister zei, acht leden telt. Ik moet er wel de aandacht op vestigen dat de drie instellingen NWOS, NWOI en het Vast Bureau zijn opgenomen in het koninklijk besluit van 8 januari 1973 waar zij inderdaad thuishoren. Nu wil men de bevoegdheid inzake vaste benoemingen uit dit koninklijk besluit lichten en toevertrouwen aan de wetgever, wat niet wordt gedaan voor andere personen die in dezelfde omstandigheden in andere openbare diensten werken.

Het is toch zo, mijnheer Vanderpoorten, u die de rechtspraak van de Raad van State goed kent, dat wanneer personen zich in dezelfde omstandigheden bevinden, zij ook op dezelfde voordelen aanspraak moeten kunnen maken. Dat is de interpretatie die de Raad van State geeft aan het beginsel van de gelijkheid van alle Belgen.

Ik ben in principe niet tegen de oplossing die de minister voorstelt, maar ik vind het jammer dat ze ietwat discriminerend is in vergelijking met personen die met de regeling die geldt in andere openbare diensten zijn tewerkgesteld.

Voor artikel 30 geldt dezelfde opmerking als die welke ik heb gemaakt bij artikel 8 over de vertegenwoordiging van de Vlaamse oud-strijders in de Hoge Raad. Daar moet een oplossing voor worden gevonden. Ik reken erop, mijnheer de minister, dat dit zal gebeuren bij de uitvoering van deze wet. Derhalve kunnen wij *hic et nunc* dit wetsontwerp niet goedkeuren. Wij zijn er niet tegen, maar wachten liever de uitvoering van de wet af. Daarom zullen wij ons bij de stemming over het ontwerp van wet onthouden in de hoop dat u ons voldoening zal schenken. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Dhoore.

De heer Dhoore, minister van Sociale Voorzorg en Volksgezondheid. — Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik wil in de eerste plaats mevrouw Smitt danken voor haar verslag. Ik zal er herhaaldelijk naar verwijzen wanneer wij de amendementen bespreken. Ik hoop dat iedereen aandachtig heeft geluisterd en gevolgd, want mijn antwoorden zijn daarin vervat. Deze zelfde amendementen werden in de commissie besproken en dat zal mij ontslaan van langdurige antwoorden. Ik zal mij beperken tot een heel korte repliek op de twee uiteenzettingen.

A. M. Cerf, je répondrai en ce qui concerne la procédure, sans me prononcer sur le fond puisque nous aurons l'occasion d'y revenir dans la discussion de l'article 33.

Je souligne que tout le monde avait insisté sur l'opportunité d'inclure dans ce projet quelques modifications dont le principe avait été unanimement accepté par les associations patriotiques. C'était le cas pour le § 2 de l'article 33 et pour l'insertion d'une nouvelle disposition dans l'article 4.

A votre avis, monsieur Cerf, il serait peut-être préférable de déposer un projet séparé ou d'introduire ces dispositions dans le nouveau

projet de loi qui sera présenté aux Chambres après les vacances parlementaires, notamment pour l'application du protocole de 1975 à la programmation des années 1981 et 1982.

Il est clair, en tout cas, que chacun s'accorde à reconnaître l'importance et l'urgence de ces dispositions. Je reconnais qu'il existe certains arguments en faveur de votre thèse, monsieur Cerf, mais l'avis général est qu'il faut profiter de l'occasion qui nous est offerte en ce moment.

Dat men de naam van de heer Vandezande in de lijst van de aanwezigen niet heeft vermeld, zal al degenen die de vergaderingen van de commissie hebben meegemaakt, ten zeerste verwonderen. Deze kleine vergetelheid van de rapporteur zal ongetwijfeld in het schriftelijk verslag worden rechtgezet.

Bij de artikelen 8 en 30 werden opnieuw amendementen ingediend in openbare vergadering. Ik kan u de verzekering geven dat het mijn intentie is — ik ben ervan overtuigd dat mijn eventuele opvolger, mocht ik er niet in slagen deze wet van toepassing te doen komen, hetzelfde zal doen — wijze beslissingen te nemen in de zin van een rechtvaardige vertegenwoordiging van de verschillende organisaties die er ongetwijfeld moeten kunnen in vertegenwoordigd zijn.

In het artikel 8 zijn er drie mogelijkheden door de minister aan te duiden. In artikel 30 zijn er niet minder dan dertien mogelijkheden. Dat betekent dat men in een redelijke mate rekening kan houden met een evenwichtige vertegenwoordiging van al de organisaties die er zouden moeten bij betrokken worden.

De heer Vandezande zal het mij niet kwalijk nemen dat ik nu niet antwoord op zijn opmerkingen in verband met de artikelen 26 en 27. Senator Vanderpoorten heeft daar amendementen op ingediend en het zou niet decent zijn er in deze algemene bespreking al op te antwoorden.

Tot daar deze korte repliek, mijnheer de Voorzitter. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close et nous passons à l'examen des articles du projet de loi.

Daar niemand meer het woord vraagt, is de algemene behandeling gesloten en gaan wij over tot het onderzoek van de artikelen van het ontwerp van wet.

Je signale qu'une série d'amendements, signés par moins de trois membres, ont été présentés à différents articles.

Ik deel u mee dat een reeks amendementen, ondertekend door minder dan drie leden, zijn ingediend op verschillende artikelen.

Puis-je considérer que ces amendements sont appuyés?

Mag ik aannemen dat deze amendementen gesteund worden? (*Talrijke leden staan op.*)

Aangezien deze amendementen reglementair gesteund worden, maken ze deel uit van de bespreking.

Ces amendements étant régulièrement appuyés, ils feront partie de la discussion.

L'article premier est ainsi rédigé :

TITEL I. — Het Nationaal Instituut voor oorlogsinvaliden, oud-strijders en oorlogsslachtoffers

Hoofdstuk I. — Oprichting en opdracht

Artikel 1. § 1. Er wordt onder de benaming « het Nationaal Instituut voor oorlogsinvaliden, oud-strijders en oorlogsslachtoffers », hierna te noemen « het Nationaal Instituut », een openbare instelling opgericht.

§ 2. Het Nationaal Instituut is opgenomen in artikel 1, littera B, van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut en staat onder het toezicht van de minister die de belangen van de oorlogsgetroffenen onder zijn bevoegdheid heeft, hierna te noemen « de minister ».

§ 3. Onverminderd de bepalingen van voornoemde wet, stelt de Koning de nadere regels vast wat betreft de inrichting en de werking van het Nationaal Instituut.

TITRE I. — De l'Institut national des invalides de guerre, anciens combattants et victimes de guerre

Chapitre I. — Institution et mission

Article 1er. § 1er. Il est institué un organisme public sous l'appellation d'« Institut national des invalides de guerre, anciens combat-

tants et victimes de guerre », dénommé ci-après « l'Institut national ».

§ 2. L'Institut national est inscrit à l'article 1er, littera B, de la loi du 16 mars 1954 relative au contrôle de certains organismes d'intérêt public, et est placé sous le contrôle du ministre qui a les intérêts des victimes de la guerre dans ses attributions, dénommé ci-après « le ministre ».

§ 3. Sans préjudice des dispositions de la loi précitée, le Roi détermine les modalités relatives à l'organisation et au fonctionnement de l'Institut national.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 2. De zetel van het Nationaal Instituut is gevestigd in het administratief arrondissement van Brussel-Hoofdstad, op de plaats aangewezen door de Koning.

Art. 2. Le siège de l'Institut national est établi dans l'arrondissement administratif de Bruxelles-Capitale à l'endroit désigné par le Roi.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 3. Het Nationaal Instituut verleent zowel materiële als morele bijstand aan de oorlogsinvaliden, oud-strijders en oorlogsslachtoffers, opgesomd in artikel 4, in alle levensomstandigheden waarin zij zich bevinden.

Het Nationaal Instituut verleent eveneens hulp aan de verenigingen die de belangen van de in het eerste lid bedoelde personen behartigen.

De Koning stelt voor de toepassing van dit artikel de nadere regels vast.

Art. 3. L'Institut national accorde une assistance tant matérielle que morale aux invalides de guerre, anciens combattants et victimes de guerre énumérés à l'article 4, dans toutes les circonstances de la vie qu'ils rencontrent.

L'Institut national accorde également son aide aux associations qui ont en charge les intérêts des personnes visées à l'alinéa 1er.

Le Roi fixe les modalités d'application du présent article.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 4. De opdracht van het Nationaal Instituut strekt zich uit tot:

Oorlog 1914-1918

1. Oorlogsinvaliden: Worden beschouwd als oorlogsinvaliden, de personen die geheel of gedeeltelijk fysisch gehandicapt zijn tengevolge van een verwonding, een ziekte of een lichaamsgebrek, veroorzaakt of verergerd door oorlogsfeiten, te weten:

1.1. De militaire invaliden 1914-1918, gerechtigd op een invaliditeitspensioen verleend krachtens de gecoördineerde wetten van 11 augustus 1923 betreffende de militaire pensioenen;

1.2. De burgerlijke invaliden 1914-1918 gerechtigd op een invaliditeitspensioen verleend krachtens de wet op het herstel te verlenen aan de oorlogsslachtoffers, gecoördineerd bij koninklijk besluit van 19 augustus 1921;

1.3. De oud-strijders van de oorlog 1914-1918, die aan de voorwaarden voldoen om de vuurkaart te bekomen en waaraan een forfaitaire invaliditeit werd toegekend bij toepassing van artikel 13, § 1, van de wet van 9 juli 1976;

1.4. De politieke gevangenen van de oorlog 1914-1918, die een gevangenschap van minstens één jaar hebben ondergaan en begunstigd zijn met de rente van de politieke gevangenen van vermeldde oorlog, ingesteld door de wet van 7 juli 1964, en die een forfaitaire invaliditeit hebben bekomen in uitvoering van artikel 14, § 1, van de wet van 9 juli 1976.

2. Oud-strijders:

2.1. Worden beschouwd als oud-strijders, de militairen die tussen 4 augustus 1914 en 11 november 1918 aan het land de diensten hebben bewezen, bedoeld in de bepalingen betreffende de militaire invaliditeitspensioenen;

2.2. Worden met de oud-strijders gelijkgesteld de personen die krachtens de artikelen 39 en 40 van het koninklijk besluit van 14

november 1923 een pensioen hadden kunnen bekomen, indien zij als invaliden waren erkend geweest.

3. Politieke gevangenen:

3.1. Worden beschouwd als politieke gevangenen, de personen die aan de voorwaarden voldoen, voorzien bij het koninklijk besluit van 26 december 1930 tot instelling van de medaille van politieke gevangene van de oorlog 1914-1918;

3.2. Worden met de politieke gevangenen gelijkgesteld, de personen die, uit hoofde van een der hierna opgesomde diensten, een ereteken hebben of hadden kunnen bekomen op voordracht van de bij artikel 1 van het koninklijk besluit van 5 april 1919 ingestelde commissie:

3.2.1. Medewerking aan een Belgische of geallieerde inlichtingsdienst;

3.2.2. Medewerking aan een Belgische wervingsdienst;

3.2.3. Poging om de grens over te steken met het doel zich bij het leger te voegen;

3.2.4. Hulpverlening aan jonge lui die poogden zich bij het leger te voegen, zonder dat voor de bewezen dienst enige vergoeding werd geëist;

3.2.5. Verspreiding van vaderlandlievende geschriften, uitgaven of dagbladen die door de vijand waren verboden en waarmee een vaderlandlievend doel werd nagestreefd; deelneming aan het vervoer van clandestiene briefwisseling, zonder dat dit buitengewone voordelen voor de betrokken personen tot gevolg had.

4. Krijgsgevangenen: Worden beschouwd als krijgsgevangenen, de oud-strijders die eervol gevangen genomen werden door de vijand tijdens de oorlog 1914-1918.

5. Weggevoerden: Worden beschouwd als weggevoerden, de personen die zonder overeenstemmende bezoldiging aan de verplichte arbeid onderworpen werden of die er zich voortdurend tegen verzet hebben en die de deportatievergoeding hebben bekomen, overeenkomstig de bepalingen van de gecoördineerde wetten van 19 augustus 1921.

6. Rechthebbenden: Worden beschouwd als rechthebbenden, de weduwen en de minderjarige wezen van de personen die behoren tot een van bovenvermelde categorieën.

6.1. De weduwen, de ascendenten en de wezen, rechthebbenden op een pensioen of een vergoeding op grond van ofwel de gecoördineerde wetten van 11 augustus 1923 betreffende de militaire pensioenen, ofwel de wetten betreffende de herstelvergoedingen voor burgerlijke oorlogsslachtoffers, gecoördineerd bij koninklijk besluit van 19 augustus 1921.

Oorlog 1940-1945

7. Oorlogsinvaliden: Worden beschouwd als oorlogsinvaliden, de personen gedefinieerd in categorie 1, te weten:

7.1. De militaire invaliden 1940-1945, gerechtigd op een vergoedingspensioen verleend krachtens de gecoördineerde wetten van 5 oktober 1948 betreffende de vergoedingspensioenen;

7.2. De burgerlijke invaliden 1940-1945, gerechtigd op een herstelpensioen voor burgerlijke oorlogsslachtoffers verleend krachtens de wet van 15 maart 1954 betreffende de herstelpensioenen;

7.3. De gerechtigden van de wet van 5 februari 1947 betreffende het statuut van de buitenlandse politieke gevangenen, en van de gecoördineerde wetten van 16 oktober 1954 betreffende het statuut van de politieke gevangenen en van hun rechthebbenden, waaraan het voordeel van een forfaitaire invaliditeit werd toegekend overeenkomstig de bepalingen van artikel 8bis van de gecoördineerde wetten van 5 oktober 1948 betreffende de vergoedingspensioenen;

7.4. De gerechtigden van de wet van 18 augustus 1947 betreffende het statuut van de krijgsgevangenen 1940-1945 waaraan het voordeel van een forfaitaire invaliditeit werd toegekend overeenkomstig de bepalingen van artikel 8quater van de gecoördineerde wetten van 5 oktober 1948 betreffende de vergoedingspensioenen.

Worden krachtens een bijzondere wet gelijkgesteld met de oorlogsinvaliden 1940-1945, de personen die behoren tot volgende categorieën:

7.5. De invaliden van het expeditiekorps voor Korea, die gerechtigd zijn op een vergoedingspensioen verleend krachtens de wet van 30 mei 1951 door het koninklijk besluit van 26 juni 1951;

7.6. De invaliden tengevolge van schadelijke feiten die zich hebben voorgedaan op het grondgebied van de republiek Kongo, van

Rwanda en van Burundi, gerechtigd op een vergoedingspensioen verleend krachtens de wet van 6 augustus 1962 of op een herstelpensioen voor de burgerlijke slachtoffers verleend krachtens de wet van 6 juli 1964, gewijzigd door de wet van 31 maart 1965.

8. Oud-strijders: Worden beschouwd als oud-strijders, de personen die hebben deel uitgemaakt van een van volgende categorieën, van 10 mei 1940 tot 8 mei 1945, of tot 15 augustus 1945 voor de personen die hebben deelgenomen aan de oorlogsoperaties tegen Japan, of na 3 september 1944 hebben deelgenomen aan oorlogsoperaties buiten het Europese continent:

8.1. De militairen van het landleger, de luchtmacht en de vloot;

8.2. De Belgische militairen en burgers, gemobiliseerd in de kaders van de weermacht van Belgisch-Kongo;

8.3. De inlichtings- en actieagenten bedoeld bij de besluitwet van 16 februari 1946, die deze van 1 september 1944 aanvult en vervangt;

8.4. De burgers, die hetzij statutair, hetzij door opeising aan het gemobiliseerde leger waren toegevoegd;

8.5. De Belgische staatsburgers, militairen of niet-militairen, die in eenheden van al dan niet gewapende arbeiders werden ondergebracht, regelmatig geëncadreerd door en onder bevel van Belgische officieren en onderofficieren, met het oog op het uitvoeren van veldwerken ter beschikking werden gesteld, hetzij van Belgische militaire overheden, hetzij van geallieerde autoriteiten;

8.6. De Belgen die een militaire verbintenis hebben aangegaan in een geallieerde strijdmacht tussen 26 juni 1940 en 3 september 1944;

8.7. Sommige Belgische burgers die vóór 7 juni 1944 organiek verbonden waren aan de BSGB of aan de geallieerde strijdkrachten, te weten de magistraten en de leden van de militaire jurisdicties en parketten, de militaire aalmoezeniers en de verpleegsters;

8.8. De militairen die deel uitmaakten van het expeditiekorps voor Korea tussen 1 oktober 1950 en 27 juli 1953;

8.9. De ontmijners, waarvoor de datum van 8 mei 1945 op 26 augustus 1947 wordt gebracht.

9. Weerstanders:

9.1. Gewapende weerstanders: Worden beschouwd als gewapende weerstanders, de personen die als dusdanig worden erkend krachtens de besluitwet van 19 september 1945 betreffende het statuut van de gewapende weerstand;

9.2. Weerstanders door de sluikpers: Worden beschouwd als weerstanders door de sluikpers, de personen die als dusdanig worden erkend krachtens de wet van 1 september 1948 betreffende het statuut van de weerstanders door de sluikpers;

9.3. Burgerlijke weerstanders: Worden beschouwd als burgerlijke weerstanders, de personen die als dusdanig worden erkend krachtens de besluitwet van 24 december 1946 betreffende het statuut van de burgerlijke weerstanders en werkweigeraars;

9.4. Weerstanders van de geannexeerde gebieden: Worden beschouwd als weerstanders van de geannexeerde gebieden, de personen die als dusdanig worden erkend krachtens de wet van 21 november 1974 betreffende het statuut van de weerstanders tegen het nazisme in de geannexeerde gebieden.

10. Politieke gevangenen:

10.1 Worden beschouwd als politieke gevangenen, de personen die erkend worden als politieke gevangenen of als gerechtigden van de gecoördineerde wetten van 16 oktober 1954 betreffende het statuut van de politieke gevangenen;

10.2. Worden beschouwd als politieke gevangenen, de vreemdelingen en vaderlandlozen die recht hebben op de voordelen van de wet van 5 februari 1947 betreffende het statuut van de buitenlandse politieke gevangenen.

11. Krijgsgevangenen: Worden beschouwd als krijgsgevangenen, de personen die als dusdanig erkend worden krachtens de wet van 18 augustus 1947, gewijzigd door de wet van 25 februari 1957.

12. Ontsnapt: Worden beschouwd als ontsnapt, de personen die als dusdanig erkend worden krachtens het koninklijk besluit van 11 maart 1975 betreffende het statuut van de ontsnapt van de oorlog 1940-1945.

13. Werkweigeraars: Worden beschouwd als werkweigeraars, de personen die als dusdanig erkend worden krachtens de besluitwet van 24 december 1946 betreffende het statuut van de burgerlijke

weerstanders en werkweigeraars, gewijzigd door de wet van 2 april 1958.

14. Weggevoerden: Worden beschouwd als weggevoerden, de personen die de voordelen genieten van de wet van 7 juli 1953 betreffende het statuut van de weggevoerden voor verplichte tewerkstelling van de oorlog 1940-1945, die de besluitwet van 24 december 1946 opheft.

15. Verplicht ingelijfd bij het Duitse leger: Worden beschouwd als verplicht ingelijfd bij het Duitse leger, de personen die als dudanig worden erkend krachtens de wet van 21 november 1974 houdende statuut van de verplicht ingelijfde bij het Duitse leger.

16. Rechthebbenden: Worden beschouwd als rechthebbenden, de weduwen en de minderjarige wezen van de personen die behoren tot bovenvermelde categorieën 7 tot 15.

16.1. De weduwen, de ascendenten en de wezen voor zover zij titularissen zijn of titularissen zullen worden van een pensioen of een vergoeding op grond van ofwel de gecoördineerde wetten op de vergoedingspensioenen van 5 oktober 1948, ofwel de wet van 15 maart 1954 betreffende de herstellpensioenen, voor zover, wat de toepassing van deze laatste wet betreft, dat het slachtoffer niet kan worden beschouwd als vrijwillig voor de vijand te hebben gewerkt in de zin van artikel 28, 4°.

De meerderjarige oorlogswezen kunnen levenslang aanspraak maken op de morele steun van het Nationaal Instituut. Zij komen bovendien in aanmerking voor de voordelen van de wet van 30 juni 1951 betreffende het toestaan van leningen.

Art. 4. La mission de l'Institut national s'étend aux :

Guerre 1914-1918

1. Invalides de guerre: Sont invalides de guerre, les personnes qui présentent une incapacité physique partielle ou totale par suite d'une blessure, d'une maladie, d'une infirmité occasionnée ou aggravée par des faits de guerre, à savoir :

1.1. Les invalides militaires 1914-1918 bénéficiaires d'une pension d'invalidité accordée en vertu des lois coordonnées du 11 août 1923 sur les pensions militaires;

1.2. Les invalides civils 1914-1918 bénéficiaires d'une pension d'invalidité accordée en vertu de la loi sur les réparations à accorder aux victimes de la guerre, coordonnée par l'arrêté royal du 19 août 1921;

1.3. Les anciens combattants de la guerre 1914-1918 qui se trouvent dans les conditions pour obtenir la carte du feu et auxquels il a été octroyé une invalidité forfaitaire en application de l'article 13, § 1er, de la loi du 9 juillet 1976;

1.4. Les prisonniers politiques de la guerre 1914-1918 qui ont subi une captivité d'au moins un an, qui sont bénéficiaires de la rente de prisonnier politique de ladite guerre créée par la loi du 7 juillet 1964 et qui ont obtenu une invalidité forfaitaire en exécution de l'article 14, § 1er, de la loi du 9 juillet 1976.

2. Anciens combattants:

2.1. Sont anciens combattants, les militaires qui ont rendu au pays, entre le 4 août 1914 et le 11 novembre 1918, les services visés par les dispositions relatives aux pensions militaires d'invalidité;

2.2. Sont assimilées aux anciens combattants, les personnes qui auraient pu obtenir une pension, en vertu des articles 39 et 40 de l'arrêté royal du 14 novembre 1923, si elles avaient été reconnues invalides.

3. Prisonniers politiques:

3.1. Sont prisonniers politiques, les personnes qui réunissent les conditions prévues par l'arrêté royal du 26 décembre 1930 créant la médaille du prisonnier politique de la guerre 1914-1918;

3.2. Sont assimilées aux prisonniers politiques, les personnes qui, du chef d'un des services énumérés ci-après, ont obtenu ou auraient pu obtenir une distinction honorifique sur proposition de la commission constituée par l'article 1er de l'arrêté royal du 5 avril 1919:

3.2.1. Collaboration à un service de renseignements belge ou allié;

3.2.2. Collaboration à un service de recrutement belge;

3.2.3. Tentative de franchir la frontière dans le but de rejoindre l'armée;

3.2.4. Aide apportée à des jeunes gens dans leur tentative de rejoindre l'armée, sans qu'une rétribution pour le service rendu ait été réclamée;

3.2.5. Diffusion d'écrits patriotiques, de publications ou de journaux prohibés par l'autorité occupante et poursuivant un but patriotique, participation au transport de la correspondance clandestine sans qu'il en soit résulté des bénéfices exceptionnels au profit des personnes qui s'y sont prêtées.

4. Prisonniers de guerre: Sont prisonniers de guerre, les anciens combattants honorablement capturés par l'ennemi au cours de la campagne 1914-1918.

5. Déportés: Sont déportés, les personnes qui ont été soumises au travail obligatoire sans rémunération correspondante ou qui s'y sont constamment refusées et qui ont obtenu l'indemnité de déportation, conformément aux dispositions des lois coordonnées du 19 août 1921.

6. Ayants droit: Sont ayants droit les veuves et les orphelins mineurs des personnes appartenant aux catégories énumérées ci-dessus.

6.1. Les veuves, les ascendants et les orphelins titulaires d'une pension ou d'une allocation, en application soit des lois coordonnées du 11 août 1923 sur les pensions militaires, soit des lois sur les réparations à accorder aux victimes civiles de la guerre, coordonnées par l'arrêté royal du 19 août 1921.

Guerre 1940-1945

7. Invalides de guerre: Sont invalides de guerre, les personnes définies dans la catégorie 1, à savoir:

7.1. Les invalides militaires 1940-1945 bénéficiaires d'une pension de réparation accordée en vertu des lois coordonnées le 5 octobre 1948 sur les pensions de réparation;

7.2. Les invalides civils 1940-1945 bénéficiaires d'une pension de dédommagement accordée en vertu de la loi du 15 mars 1954 sur les pensions de dédommagement;

7.3. Les bénéficiaires de la loi du 5 février 1947, organisant le statut des étrangers prisonniers politiques et des lois coordonnées du 16 octobre 1954 relatives au statut des prisonniers politiques et de leurs ayants droit, à qui le bénéfice d'une invalidité forfaitaire a été accordé conformément aux dispositions de l'article 8bis des lois coordonnées du 5 octobre 1948 sur les pensions de réparation;

7.4. Les bénéficiaires de la loi du 18 août 1947 réglant le statut des prisonniers de guerre 1940-1945, à qui le bénéfice d'une invalidité forfaitaire a été accordé conformément aux dispositions de l'article 8quater des lois coordonnées du 5 octobre 1948 sur les pensions de réparation.

Sont assimilées aux invalides de la guerre 1940-1945, en vertu d'une législation particulière, les personnes des catégories suivantes:

7.5. Les invalides du corps expéditionnaire pour la Corée bénéficiaires d'une pension de réparation accordée en vertu de la loi du 30 mai 1951 par l'arrêté royal du 26 juin 1951;

7.6. Les invalides, à la suite de faits dommageables survenus sur les territoires de la république du Congo, du Rwanda et du Burundi, bénéficiaires d'une pension de réparation accordée en vertu de la loi du 6 août 1962 ou d'une pension de dédommagement des victimes civiles en vertu de la loi du 6 juillet 1964, modifiée par la loi du 31 mars 1965.

8. Anciens combattants: Sont anciens combattants, les personnes qui, du 10 mai 1940 au 8 mai 1945, cette date étant reportée au 15 août 1945 pour les personnes ayant pris part aux opérations de guerre contre le Japon ou ayant participé, après le 3 septembre 1944, aux opérations de guerre en dehors du continent européen, ont fait partie des catégories suivantes:

8.1. Les militaires de l'armée de terre, de l'armée de l'air et de la marine;

8.2. Les militaires et civils belges mobilisés dans les cadres de la force publique du Congo belge;

8.3. Les agents de renseignements et d'action visés par l'arrêté-loi du 16 février 1946, complétant et remplaçant celui du 1er septembre 1944;

8.4. Les civils qui, soit statutairement, soit par réquisition, ont été attachés à l'armée mobilisée;

8.5. Les citoyens, civils ou militaires, qui ont été formés en unités de travailleurs armés ou non, régulièrement encadrés et commandés par des officiers et sous-officiers belges, et qui ont été mis à la dis-

position soit des autorités militaires belges, soit des autorités militaires alliées, en vue d'effectuer des travaux de campagne;

8.6. Les Belges qui ont contracté un engagement militaire dans une force alliée entre le 26 juin 1940 et le 3 septembre 1944;

8.7. Certains civils belges attachés organiquement aux FBGB ou armées alliées avant le 7 juin 1944, à savoir les magistrats et les membres des juridictions et parquets militaires, les aumôniers militaires et les infirmières;

8.8. Les militaires ayant appartenu au corps expéditionnaire pour la Corée entre le 1er octobre 1950 et le 27 juillet 1953;

8.9. Les démineurs pour qui la date du 8 mai 1945 est reportée au 26 août 1947.

9. Résistants :

9.1. Résistants armés: Sont résistants armés, les personnes qui sont reconnues comme tels en vertu de l'arrêté-loi du 19 septembre 1945, établissant le statut de la résistance armée;

9.2. Les résistants par la presse clandestine: Sont résistants par la presse clandestine, les personnes qui sont reconnues comme tels en vertu de la loi du 1er septembre 1948 organisant le statut des résistants par la presse clandestine;

9.3. Résistants civils: Sont résistants civils, les personnes qui sont reconnues comme tels en vertu de l'arrêté-loi du 24 décembre 1946 organisant le statut des résistants civils et des réfractaires;

9.4. Résistants des régions annexées: Sont résistants des régions annexées, les personnes qui sont reconnues comme tels en vertu de la loi du 21 novembre 1974 portant statut de résistant au nazisme dans les régions annexées.

10. Prisonniers politiques :

10.1. Sont prisonniers politiques, les personnes qui sont reconnues prisonniers politiques ou bénéficiaires des lois coordonnées du 16 octobre 1954, organisant le statut des prisonniers politiques;

10.2. Sont prisonniers politiques, les étrangers et les apatrides, qui sont admis au bénéfice de la loi du 5 février 1947 organisant le statut des étrangers prisonniers politiques.

11. Prisonniers de guerre: Sont prisonniers de guerre, les personnes qui sont reconnues comme tels en vertu de la loi du 8 août 1947, modifiée par la loi du 25 février 1957.

12. Evadés: Sont évadés les personnes qui sont reconnues comme tels par l'arrêté royal du 11 mars 1975 établissant le statut des évadés de la guerre 1940-1945.

13. Réfractaires: Sont réfractaires les personnes qui sont reconnues comme tels en vertu de l'arrêté-loi du 24 décembre 1946 organisant le statut des résistants civils et des réfractaires, modifié par la loi du 2 avril 1958.

14. Déportés: Sont déportés les personnes bénéficiant de la loi du 7 juillet 1953, organisant le statut des déportés pour le travail obligatoire de la guerre 1940-1945, et abrogeant l'arrêté-loi du 24 décembre 1946.

15. Incorporés de force dans l'armée allemande: Sont incorporés de force dans l'armée allemande, les personnes qui sont reconnues comme tels en vertu de la loi du 21 novembre 1974 portant statut de l'incorporé de force dans l'armée allemande.

16. Ayants droit: Sont ayants droit, les veuves et les orphelins mineurs des personnes appartenant aux catégories 7 à 15 énumérées ci-dessus.

16.1. Les veuves, les ascendants et les orphelins pour autant qu'ils soient ou qu'ils deviennent titulaires d'une pension ou d'une allocation, en application soit des lois sur les pensions de réparation coordonnées le 5 octobre 1948, soit de la loi du 15 mars 1954 sur les pensions de dédommagement pour autant, en ce qui concerne l'application de cette dernière loi, que la victime ne puisse être considérée comme ayant travaillé volontairement pour l'ennemi au sens de l'article 28, 4°.

Les orphelins de guerre majeurs peuvent prétendre, leur vie durant, à l'assistance morale de l'Institut national. Ils sont, en outre, admissibles au bénéfice de la loi du 30 juin 1951 relative aux opérations de prêts.

— Aangenen.

Adopté.

Art. 5. De werken, de verenigingen en de private personen die geld ophalen in naam of ten voordele van de personen die aanspraak kunnen maken op het genot van de tussenkomsten van het Nationaal Instituut of van de gezinnen van genoemde personen, staan onder de controle van het Nationaal Instituut.

Met uitzondering van de geldinzamelingen gedaan in de loop van vergaderingen, feesten of vertoningen gehouden in private lokalen, en welke op uitnodiging worden bijgewoond moet voor elke oproep op de publieke vrijgevigheid ten voordele van de personen bedoeld in het eerste lid van dit artikel en van hun gezin, vergunning worden verleend door het college van burgemeester en schepenen, telkens wanneer hiertoe geen ander gezag bevoegd is.

Om het even welke vergunning kan slechts verleend worden dan op het verzoek van het Nationaal Instituut.

Het Nationaal Instituut controleert regelmatig de boekhouding van de werken die onder zijn controle staan, ten einde de bestemming na te gaan van de gelden die uit de publieke vrijgevigheid voortkomen.

De beheerders van het werk of van de vereniging, of de private personen die gelden hebben ingezameld en deze gelden aan hun bestemming hebben onttrokken, worden door het Nationaal Instituut vervolgd tot terugbetaling van de onttrokken sommen.

Art. 5. Les œuvres, les associations, les particuliers qui recueillent des fonds sous le couvert ou en faveur des personnes pouvant prétendre au bénéfice des interventions de l'Institut national ou des familles desdites personnes, sont placés sous le contrôle de l'Institut national.

Hormis les collectes faites au cours des réunions, fêtes ou spectacles organisés dans des locaux privés et auxquels les personnes assistent sur invitation, tout appel à la générosité publique, en faveur des personnes visées au premier alinéa du présent article et de leur famille, doit être autorisé par le collège des bourgmestre et échevins, dans tous les cas où une autre autorité n'est pas investie du droit d'autorisation.

L'autorisation, quelle qu'elle soit, ne pourra être accordée que sur la demande de l'Institut national.

L'Institut national vérifie périodiquement la comptabilité des œuvres placées sous son contrôle, à l'effet de se rendre compte de la destination donnée aux fonds provenant de la générosité publique.

Les administrateurs de l'œuvre ou de l'association ou les particuliers qui ont recueilli des fonds et ont détourné ceux-ci de leur destination seront poursuivis par l'Institut national en remboursement des sommes distraites.

— Aangenen.

Adopté.

Hoofdstuk II. — Inrichting en werking

Art. 6. Het Nationaal Instituut wordt beheerd door een raad van beheer, bestaande uit:

1° De voorzitter van het Nationaal Instituut;

2° Twintig leden waarvan twee vice-voorzitters, een Franstalige en een Nederlandstalige.

Chapitre II. — Organisation et fonctionnement

Art. 6. L'Institut national est administré par un conseil d'administration qui est composé:

1° Du président de l'Institut national;

2° De vingt membres dont deux vice-présidents, l'un d'expression française, l'autre d'expression néerlandaise.

— Aangenen.

Adopté.

Art. 7. De Koning benoemt de voorzitter van het Nationaal instituut na advies van de raad van beheer.

De voorzitter is een persoon die onafhankelijk staat ten aanzien van de verenigingen die de belangen behartigen van de rechthebbenden van het Nationaal Instituut.

De twee vice-voorzitters worden door de Koning benoemd onder de leden van de raad van beheer, door deze laatste op een dubbeltal voorgedragen.

Art. 7. Le Roi nomme le président de l'Institut national, après consultation du conseil d'administration.

Le président est choisi parmi les personnalités indépendantes des associations qui ont en charge les intérêts des ressortissants de l'Institut national.

Les deux vice-présidents sont nommés par le Roi au sein du conseil d'administration sur une liste double de candidats présentée par ce dernier.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 8. De Koning benoemt de leden van de raad van beheer, met dien verstande dat twaalf leden worden benoemd op een dubbelal voorgedragen door het contactcomité van de vaderlandlievende verenigingen, vijf leden op een dubbelal voorgedragen door het coördinatiecomité van de verenigingen voor weggevoerden, werkweigerars en burgerlijke slachtoffers van beide wereldoorlogen en drie leden op voordracht van de minister. Een lid moet inwoner zijn van een gemeente van het Duits taalgebied.

De raad van beheer kan, overeenkomstig de door de Koning te stellen nadere regels, in zijn midden afdelingen oprichten voor het onderzoek van bijzondere aangelegenheden.

Art. 8. Le Roi nomme les membres du conseil d'administration, étant entendu que douze membres sont nommés sur une liste double présentée par le comité de contact des associations patriotiques, cinq membres sur une liste double présentée par le comité de coordination des associations de déportés, réfractaires et victimes civiles des deux guerres et trois membres sur présentation du ministre. Un membre doit habiter une commune de la région d' langue allemande.

Le conseil d'administration peut, conformément aux modalités fixées par le Roi, organiser en son sein des sections pour l'examen de problèmes particuliers.

M. le Président. — A cet article, M. Bataille présente les amendements que voici :

A. In het eerste lid van dit artikel, op de tweede regel, het woord « twaalf » te vervangen door « acht ».

A. A l'alinéa premier de cet article, à la deuxième ligne, remplacer le nombre « douze » par le nombre « huit ».

B. In hetzelfde lid, op de vierde regel, het woord « vijf » te vervangen door « zes ».

B. Au même alinéa, à la quatrième ligne, remplacer le nombre « cinq » par le nombre « six ».

C. In hetzelfde lid na het woord « wereldoorlogen » op de zevende regel, in te voegen de woorden « drie leden op voordracht van de groepering van weduwen en wezen in de vierde afdeling ».

C. Au même alinéa, à la sixième ligne, après les mots « des deux guerres », insérer le membre de phrase « trois membres sur présentation du groupement des veuves et orphelins dans la quatrième section ».

Anderzijds, stellen de heren Vandezande en Jorissen volgend amendement voor :

In dit artikel na de woorden « op voordracht van de ministers » de volgende tekst in te voegen :

« Minstens een lid moet worden benoemd op voordracht van het Verbond van de Vlaamse oud-strijders, VOS in afkorting. »

A cet article, après les mots « sur présentation du ministre », insérer le texte suivant :

« Un membre au moins doit être nommé sur proposition du « Verbond van de Vlaamse oud-strijders », en abrégé VOS. »

Het woord is aan de heer Vandezande.

De heer Vandezande. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, in mijn uiteenzetting tijdens de algemene bespreking heb ik reeds allusie gemaakt op de inhoud van mijn amendement op artikel 8, dat de minister de mogelijkheid geeft om drie leden voor te dragen voor een benoeming tot lid van de raad van beheer. Mijn amendement strekt ertoe daaraan toe te voegen dat één van deze drie leden moet worden benoemd op voordracht van het Verbond van de Vlaamse oud-strijders.

Ik heb ook een amendement ingediend op artikel 26, dat een subamendement is op het amendement van de heer Vanderpoorten. Indien de heer Vanderpoorten mij zulks niet kwalijk neemt, zal ik nu dat amendement toelichten. Het strekt ertoe dezelfde voordelen toe te kennen inzake vaste benoeming aan alle personeelsleden die vol-

doen aan de voorwaarden opgesomd in het amendement van de heer Vanderpoorten. Dit klinkt misschien sibillijns, maar het komt de heer Vanderpoorten toe zelf zijn amendement te verdedigen. Hij wil namelijk dat de contractuele personeelsleden die aan wel bepaalde voorwaarden voldoen, onder meer qua diploma en studies, in aanmerking komen voor vaste benoeming.

Indien men iets doet voor een bepaalde instelling, moet men dat ook doen voor de andere instellingen; zoniet schaadt men een beetje de rechtvaardigheid.

Men kan natuurlijk opwerpen dat mijn amendement hier niet thuishoort. Maar dan verwijs ik naar de verschillende wetten die we sinds jaren goedkeuren, waar alles is in vervat, en die de ene keer herstellwetten en de andere keer programmawetten worden genoemd. Men heeft dat voor het eerst gedaan met de eenheidswet, maar dat heeft een slechte faam gekregen en er werd naar een andere benaming gezocht.

Ik meen dat het amendement dat ik heb ingediend aansluit bij dit van de heer Vanderpoorten. Het heeft tot doel de voordelen die worden toegekend uit te breiden tot andere openbare instellingen, derwijze dat een rechtvaardiger toestand wordt gecreëerd. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Dhoore.

De heer Dhoore, minister van Sociale Voorzorg en Volksgezondheid. — Mijnheer de Voorzitter, wat het amendement op artikel 8 betreft, verwijs ik naar het antwoord dat ik zoëven heb gegeven.

De Voorzitter. — Wij zullen later over de amendementen stemmen.

Artikel 9 luidt :

Art. 9. Het mandaat van voorzitter van het Nationaal Instituut, van vice-voorzitter en van lid van de raad van beheer heeft een duur van zes jaar.

Het is hernieuwbaar.

Met uitzondering van de voorzitter, wordt de raad van beheer om de drie jaar voor de helft vernieuwd. De eerste hernieuwing gebeurt door loting gedaan respectievelijk onder de twaalf door het contactcomité voorgedragen leden en onder de acht andere leden.

Art. 9. Le mandat du président de l'Institut national, des vice-présidents et des membres du conseil d'administration a une durée de six ans.

Il peut être renouvelé.

Le conseil d'administration, à l'exclusion de son président, est renouvelé par moitié tous les trois ans. Le premier renouvellement est fixé par tirage au sort effectué respectivement parmi les douze membres proposés par le comité de contact et parmi les huit autres membres.

M. Bataille présente les amendements que voici :

A. Het tweede lid van dit artikel te vervangen als volgt :

« De mandaten zijn vernieuwbaar. »

A. Remplacer le deuxième alinéa de cet article par ce qui suit :

« Les mandats sont renouvelables. »

B. In het derde lid van hetzelfde artikel, op de vierde regel, het woord « twaalf » te vervangen door « acht ».

B. Au troisième alinéa du même article, à la quatrième ligne, remplacer le nombre « douze » par le nombre « huit ».

C. In hetzelfde derde lid op de vijfde regel het woord « acht » te vervangen door « twaalf ».

C. Au même alinéa, à la cinquième ligne, remplacer le nombre « huit » par le nombre « douze ».

Nous voterons ultérieurement sur ces amendements.

Artikel 10 luidt :

Art. 10. In de raad van beheer treden de leden niet op als vertegenwoordigers van de bijzondere belangen van de verenigingen waarvan zij deel uitmaken.

Art. 10. Les membres du conseil d'administration ne représentent pas au sein de celui-ci, les intérêts particuliers des associations auxquelles ils appartiennent.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 11. De raad van beheer stelt het huishoudelijk reglement op. Dit treedt in werking na goedkeuring van de minister.

Art. 11. Le conseil d'administration établit son règlement d'ordre intérieur. Celui-ci n'entre en vigueur qu'après approbation par le ministre.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 12. Onverminderd de bepalingen van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut:

1° Beraadslaagt en beslist de raad van beheer over elk onderwerp betreffende het Nationaal Instituut en inzonderheid over de inrichting der diensten;

2° Doet hij voorstellen aan de minister betreffende de subsidies die voor de werking van het Nationaal Instituut nodig zijn;

3° Wordt hij met de nodige macht bekleed om het vermogen van het Nationaal Instituut te beheren.

Art. 12. Sans préjudice des dispositions de la loi du 16 mars 1954 relative au contrôle de certains organismes d'intérêt public, le conseil d'administration:

1° Délibère et décide quant à tout objet intéressant l'Institut national et notamment quant à l'organisation du travail;

2° Fait des propositions au ministre concernant les subventions nécessaires au fonctionnement de l'Institut national;

3° Est investi des pouvoirs nécessaires pour gérer le patrimoine de l'Institut national.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 13. De ambtenaar die de leiding heeft van het Nationaal Instituut is voor zijn beheer verantwoording verschuldigd aan de raad van beheer; hij wordt bijgestaan door een adjunct die tot de andere taalrol behoort.

Zij worden benoemd en afgezet door de Koning na advies van de raad van beheer.

Art. 13. Le fonctionnaire dirigeant l'Institut national rend compte de sa gestion au conseil d'administration; il est assisté d'un adjoint de rôle linguistique différent.

Ils sont nommés et révoqués par le Roi après consultation du conseil d'administration.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 14. Na de Raad van beheer gehoord te hebben, kan de Koning gedecentraliseerde sekretariaten oprichten, waarvan een voor het Duitse taalgebied.

Art. 14. Le Roi peut créer, le conseil d'administration entendu, des secrétariats décentralisés de l'Institut national, dont un pour la région de langue allemande.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 15. De raad van beheer kan gedecentraliseerde comités van advies oprichten, waarvan hij de inrichting en de werking regelt, in het kader van de algemene opdracht van het Nationaal Instituut.

Art. 15. Le Conseil d'administration peut constituer des comités consultatifs décentralisés, dont il règle, dans le cadre des missions de l'Institut national, l'organisation et le fonctionnement.

— Aangenomen.

Adopté.

Hoofdstuk III. — Goederen en inkomsten — Rechten en verplichtingen

Art. 16. De goederen en de inkomsten van het Nationaal Instituut bestaan uit:

1° De jaarlijkse toelagen van het Rijk;

2° De roerende en onroerende goederen en bezittingen van het NWOS en het NWOI die overgedragen werden aan het Nationaal Instituut;

3° De roerende goederen en bezittingen, ter beschikking gesteld van het Vast Bureau van de Nationale Werken voor Oorlogsgetroffenen, die overgedragen werden aan het Nationaal Instituut;

4° De giften van hand tot hand die het Nationaal Instituut ontvangt;

5° De schenkingen en legaten ten voordele van het Nationaal Instituut;

6° De leningen aangegaan met het oog op het vervullen van zijn opdracht.

Chapitre III. — Biens et ressources — Droits et obligations

Art. 16. Les biens et ressources de l'Institut National se composent:

1° Des subventions qui lui sont annuellement allouées par l'Etat;

2° Des biens, meubles et immeubles, et avoirs de l'Onac et de l'Onig transférés à l'Institut national;

3° Des biens meubles et avoirs mis à la disposition du Bureau permanent des Œuvres nationales des victimes de la guerre transférés à l'Institut national;

4° Du produit des dons manuels que l'Institut national reçoit;

5° Des libéralités entre vifs et testamentaires dont il est l'objet;

6° Des emprunts qu'il contracte en vue de l'accomplissement de sa mission.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 17. Elke notaris, bewaarder van een akte van schenking onder levenden of bij testament ten voordele van het Nationaal Instituut, is ertoe gehouden, onder zijn verantwoordelijkheid, de raad van beheer of de voorzitter van het Nationaal Instituut daarover tijdig in te lichten.

Art. 17. Tout notaire dépositaire d'un acte contenant une libéralité entre vifs ou testamentaire au profit de l'Institut national est tenu, sous sa responsabilité, d'en informer en temps utile le conseil d'administration ou le président de l'Institut national.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 18. De schenkingen onder levenden worden aanvaard onder voorbehoud van goedkeuring door de Koning. Deze aanvaarding bindt, onder hetzelfde voorbehoud, de schenker zodra hem daarvan kennis is gegeven.

Deze kennisgeving en de eventuele goedkeuring kunnen vastgesteld worden door een eenvoudige verklaring van de schenker, authentiek verklaard onderaan de akte van aanvaarding.

Art. 18. Les libéralités faites par acte entre vifs sont acceptées sous réserve de l'approbation royale. Cette acceptation lie sous la même réserve le donateur dès qu'elle lui a été notifiée.

Cette notification et celle de l'approbation éventuelle sont constatées par une simple déclaration du donateur, authentiquement certifiée au bas de l'acte portant acceptation.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 19. De voorlopige aanvaarding van de schenkingen onder levenden, de kennisgeving van deze aanvaarding en van de goedkeuring van de Koning, de definitieve aanvaarding en de kennisgeving ervan, alsook het verzoek tot aflevering van de legaten, worden gedaan door de voorzitter van het Nationaal Instituut in de vereiste vormen en onder zijn verantwoordelijkheid; hetzelfde geldt voor de overschrijving van de akten op het hypotheekkantoor.

Art. 19. L'acceptation provisoire des donations entre vifs, la notification de cette acceptation et celle de l'approbation royale, l'acceptation définitive et la notification de celle-ci, ainsi que la demande en délivrance des legs, sont faites par le président de l'Institut national, dans les formes requises et sous sa responsabilité; il en est de même de la transcription des actes au bureau des hypothèques.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 20. Ingeval een onroerend goed verkregen wordt, bepaalt het besluit van aanvaarding binnen welke termijn het moet vervreemd worden. De verkoop van goederen van het Nationaal Instituut ge-

beurt bij openbaar opbod, behoudens de uitzonderingen bij koninklijk besluit toegestaan; de verkoopvoorwaarden worden ter goedkeuring voorgelegd aan de minister.

Art. 20. Si la libéralité comprend un immeuble, l'arrêté d'acceptation fixe le cas échéant le délai dans lequel il doit être vendu. Les ventes de biens de l'Institut national sont faites aux enchères publiques sauf les exceptions consenties par arrêté royal; les cahiers des charges sont soumis à l'approbation du ministre.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 21. Alle akten en stukken die het Nationaal Instituut opmaakt in uitoefening van zijn bevoegdheid, alle akten, bewijschriften, kopijen en afschriften afgeleverd aan dat Instituut zijn van zegel- en griffierechten vrijgesteld; zij worden kosteloos geregistreerd wanneer registratie vereist is.

Op de verkrijgingen ten kosteloze of ten bezwarende titel, door het Nationaal Instituut gedaan, zijn, voor de heffing der registratie-, overschrijvings- en erfenisrechten, dezelfde regels van toepassing als voor de verkrijgingen van gelijke aard, gedaan door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

De affiches van het Nationaal Instituut zijn van zegelrechten vrijgesteld.

Het Nationaal Instituut wordt eveneens vrijgesteld van elke belasting of taks ten bate van de provincies of de gemeenten.

Art. 21. Les actes et pièces généralement quelconques que l'Institut national dresse dans l'accomplissement de ses attributions, tous actes, certificats, copies et expéditions, délivrés à cet Institut, sont exempts des droits de timbre et de greffe. Ils sont enregistrés sans frais, lorsqu'il y a lieu à la formalité de l'enregistrement.

Les acquisitions à titre gratuit ou à titre onéreux, faites par l'Institut national, sont, au point de vue de la perception des droits d'enregistrement, de transcription et de succession, soumises au régime établi pour les acquisitions de même nature faites par les centres publics d'aide sociale.

Les affiches de l'Institut National sont exemptes du droit de timbre.

L'Institut national est exempt de tous impôts ou taxes au profit des provinces et des communes.

— Aangenomen.

Adopté.

Hoofdstuk IV. — Onverenigbaarheden

Art. 22. Er is onverenigbaarheid tussen de hoedanigheid van lid van de raad van beheer van het Nationaal Instituut en die van lid van een gedecentraliseerd comité van advies.

Er is eveneens onverenigbaarheid tussen de hoedanigheid van personeelslid van het Nationaal Instituut en die van lid van de raad van beheer of van een gedecentraliseerd comité van advies, of van de Hoge Raad voor oorlogsinvaliden, oud-strijders en oorlogsslachtoffers waarvan sprake in titel II van deze wet.

De hoedanigheid van personeelslid van het Nationaal Instituut is eveneens onverenigbaar met de uitoefening van een leidinggevende functie op nationaal niveau in de representatieve verenigingen van de verschillende categorieën rechthebbenden van het Nationaal Instituut.

Chapitre IV. — Incompatibilités

Art. 22. Il y a incompatibilité entre la qualité de membre du conseil d'administration de l'Institut national et celle de membre d'un comité consultatif décentralisé.

Il y a également incompatibilité entre la qualité de membre du personnel de l'Institut national et celle de membre du conseil d'administration ou d'un comité consultatif décentralisé ou du Conseil supérieur des invalides de guerre, anciens combattants et victimes de guerre prévu au titre II de la présente loi.

De même, la qualité de membre du personnel de l'Institut national est incompatible avec l'exercice d'une fonction dirigeante à l'échelon national dans les associations représentatives des différentes catégories de bénéficiaires de l'Institut national.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 23. Niemand kan tegelijk lid zijn van de Hoge Raad voorzien bij voornoemd artikel van deze wet, en van de raad van beheer of van een gedecentraliseerd comité van advies.

Het mandaat van de leden van de raad van beheer of van de gedecentraliseerde comités eindigt van rechtswege vanaf hun aanstelling als lid van de Hoge Raad.

Eindigt eveneens van rechtswege, het mandaat van het lid van de Hoge Raad, zodra hij is aangesteld als lid van de raad van beheer van het Nationaal instituut of van een gedecentraliseerd comité van advies.

Art. 23. Nul ne peut être à la fois membre du Conseil supérieur visé à l'article précédent et membre du conseil d'administration de l'Institut national ou d'un comité consultatif décentralisé.

Le mandat des membres du conseil d'administration ou des comités consultatifs décentralisés cesse de plein droit dès qu'ils sont installés comme membres du Conseil supérieur.

Prend de même fin de plein droit le mandat du membre du Conseil supérieur, dès qu'il est installé en qualité de membre du conseil d'administration de l'Institut national ou d'un comité consultatif décentralisé.

— Aangenomen.

Adopté.

Hoofdstuk V. — Strafbepalingen

Art. 24. § 1. Elke inbreuk op de bepalingen van artikel 5 van deze wet wordt gestraft met een gevangenisstraf van acht dagen tot zes maanden en met een geldboete van 26 tot 100 000 frank, of met één van die straffen alleen, onverminderd de toepassing van zwaardere strafbepalingen.

§ 2. Het is verboden een benaming of een afkorting te gebruiken die verwarring kan stichten met het Nationaal Instituut.

Het is ook een ieder verboden een activiteit te ontplooiën die door haar benaming laat veronderstellen dat zij gesmeed namens of onder bescherming van het Nationaal Instituut.

Elke overtreding van de bepalingen van de voorgaande alinea's wordt gestraft met een gevangenisstraf van acht dagen tot zes maanden en met een geldboete van 26 tot 100 000 frank, of met één van die straffen alleen, onverminderd de toepassing van zwaardere strafbepalingen.

§ 3. De bepalingen van boek I van het Strafwetboek, hoofdstuk VII en artikel 85 niet uitgezonderd, zijn van toepassing op de overtreding voorzien bij dit artikel.

Chapitre V. — Dispositions pénales

Art. 24. § 1er. Toute infraction aux dispositions de l'article 5 de la présente loi sera punie d'un emprisonnement de huit jours à six mois et d'une amende de 26 à 100 000 francs, ou d'une de ces peines seulement, sans préjudice de l'application de dispositions pénales plus graves.

§ 2. Il est interdit à quiconque d'user d'une dénomination ou d'un sigle qui peut entraîner une confusion avec l'Institut national.

Il est également interdit à quiconque de se livrer à une activité qui par son énoncé laisse croire qu'elle s'exerce au nom ou sous le couvert de l'Institut national.

Toute infraction aux dispositions des alinéas qui précèdent, sera punie d'un emprisonnement de huit jours à six mois et d'une amende de 26 à 100 000 francs ou d'une de ces peines seulement sans préjudice de l'application de dispositions pénales plus graves.

§ 3. Les dispositions du livre I du Code pénal, le chapitre VII et l'article 85 non exceptés, sont applicables aux infractions prévues au présent article.

— Aangenomen.

Adopté.

Hoofdstuk VI. — Overgangsbepalingen

Art. 25. Het vermogen van het Nationaal Werk voor oorlogsinvaliden en van het Nationaal Werk voor oud-strijders en oorlogsslachtoffers, en de goederen en kredieten ter beschikking van het Vast Bureau van de nationale werken voor oorlogsgetroffenen, worden overgedragen aan het Nationaal Instituut op het ogenblik van de inwerkingtreding van deze wet, met de verplichting hun oor-

spronkelijke bestemming in acht te nemen telkens deze duidelijk vast staat.

Vanaf het ogenblik van de overdracht, treedt het Nationaal Instituut in de plaats van die twee openbare instellingen en van het Vast Bureau van de nationale werken voor oorlogsgetroffenen.

Chapitre VI. — Dispositions transitoires

Art. 25. Les patrimoines de l'Œuvre nationale des invalides de la guerre et de l'Œuvre nationale des anciens combattants et victimes de la guerre, et les biens et crédits à la disposition du Bureau permanent des œuvres nationales des victimes de la guerre sont transférés à l'Institut national, à la date de l'entrée en vigueur de la présente loi, avec obligation de respecter leur destination originelle chaque fois que celle-ci a été clairement exprimée.

L'Institut national succède, à dater du transfert, aux droits et obligations de ces deux établissements publics et du Bureau permanent des œuvres nationales des victimes de la guerre.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 26. De personeelsleden van het Nationaal Werk voor oorlogsinvaliden en van het Nationaal Werk voor oud-strijders en oorlogsslachtoffers worden overgenomen door het Nationaal Instituut, met behoud van hun hoedanigheid, hun graad, hun administratieve anciënniteit en hun geldelijke anciënniteit.

Art. 26. Les membres du personnel de l'Œuvre nationale des invalides de la guerre et de l'Œuvre nationale des anciens combattants et victimes de la guerre sont repris à l'Institut national avec maintien de leur qualité, de leur grade, de leur ancienneté administrative et de leur ancienneté pécuniaire.

De Voorzitter. — De heer Vanderpoorten stelt volgend amendement voor:

Dit artikel aan te vullen met een tweede lid, luidende:

«De leden van het personeel aangeworven onder dienstcontract, die een betrekking bekleden voorzien in het organiek kader van het personeel, worden in vast verband benoemd in de graad waarmee ze zijn bekleed, voor zover:

1° Ze voldoen aan de toelatingsvoorwaarden van artikel 16, § 1, 1° tot 4°, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 houdende het statuut van het rijkspersoneel;

2° Ze houder zijn van een diploma of getuigschrift welke de beroepskwalificaties van de bezette betrekking bevestigen;

3° Ze niet het voorwerp zijn van ongunstige vermeldingen;

4° Ze in dienst waren op datum van 31 december 1980.»

Compléter cet article par un second alinéa, libellé comme suit:

«Les membres du personnel engagés sous contrat de travail et qui occupent un emploi prévu au cadre organique du personnel sont nommés à titre définitif dans leur grade, pour autant:

1° Qu'ils remplissent les conditions d'admissibilité prévues à l'article 16, § 1er, 1° à 4°, de l'arrêté royal du 2 octobre 1937 portant le statut des agents de l'Etat;

2° Qu'ils soient titulaires d'un diplôme ou d'un certificat qui confirme qu'ils possèdent les qualifications professionnelles requises pour l'emploi occupé;

3° Qu'ils ne fassent pas l'objet de mentions défavorables;

4° Qu'ils aient été en service à la date du 31 décembre 1980.»

De heren Vandezande en Jorissen stellen volgend subamendement voor:

Het tweede lid van dit artikel aan te vullen als volgt:

«De voordelen van het tweede lid worden onder dezelfde voorwaarden toegekend aan de in dat lid bedoelde personeelsleden van andere openbare diensten, die vallen onder het statuut van het rijkspersoneel, onder de parastatale instellingen die vallen onder het koninklijk besluit van 8 januari 1973, onder de parastatale instellingen met eigen statuut of onder de parastatale instellingen, zoals bedoeld in de wet van 16 maart 1954, houdende controle op de instellingen van openbaar nut.»

Compléter le second alinéa de cet article par la disposition suivante:

«Les avantages prévus au second alinéa sont accordés, dans les mêmes conditions, aux membres du personnel visés dans cet alinéa et occupés dans d'autres services publics soumis au statut des agents de l'Etat, dans les organismes parastataux régis par l'arrêté royal du 8 janvier 1973, dans les organismes parastataux ayant un statut

propre ou dans les organismes parastataux visés par la loi du 16 mars 1954 relative au contrôle de certains organismes d'intérêt public.»

Het woord is aan de heer Vanderpoorten.

De heer Vanderpoorten. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik heb in de algemene bespreking van dit ontwerp het woord niet gevraagd, maar bij de bespreking van mijn amendement stel ik er prijs op te zeggen dat ik mij erover verheug dat na zoveel jaren er eindelijk een wet zal zijn die eenheid moet brengen onder de instellingen die zich bezighouden met de belangen van degenen die door de oorlog op een of ander wijze werden getroffen.

De heer Vandezande. — Zeer juist.

De heer Vanderpoorten. — Ik hoop dat de Senaat het desbetreffend ontwerp eenparig zal aannemen, daar ik niet zie dat er technische motieven zouden kunnen zijn om het te verwerpen tenzij mijn amendement wordt verworpen.

Mijn amendement geeft, naar ik meen, blijk van een gezond inzicht in de prestaties van het personeel van zekere organisaties voor oorlogsslachtoffers.

Mijnheer de minister, ik ben ervan overtuigd dat het ook uw bedoeling was en nog is om voor de personen die bij arbeidscontract tewerkgesteld zijn een definitief statuut te geven, te meer daar zij soms sedert meer dan achttien jaar tot algemene tevredenheid en in vaak moeilijke omstandigheden hun functies uitoefenen. Die voorbeeldige toewijding moet naar aanleiding van dit ontwerp kunnen worden gewaardeerd.

Ik heb dit amendement ingediend, mede op verzoek van één van de mij meest dierbare vrienden uit mijn geboortestad die heel goed op de hoogte is van al wat de werken voor oud-strijders en oorlogsslachtoffers aangaat. Hij heeft mij zelfs de lijsten meegedeeld van de personen die in aanmerking kunnen komen.

Ik meen derhalve, mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, dat de regeling van de toestand van personeelsleden die nu nog onder arbeidscontract werken in een in de kaders voorziene functie, een daad van goede legistiek zou zijn en een bewijs van erkentelijkheid van het door de betrokkenen gepresteerde werk.

Ik vraag derhalve met nadruk dat de Senaat mijn amendement op artikel 26 zou aannemen.

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Dhoore.

De heer Dhoore, minister van Sociale Voorzorg en Volksgezondheid. — Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, op de allereerste plaats dank ik senator Vanderpoorten voor zijn appreciatie van het wetsontwerp. Hij heeft het ontstaan ervan van dichtbij gevolgd. Het heeft een lange lijdensweg doorgemaakt. Ik meen met hem dat het ontwerp voldoende zal schenken aan de betrokkenen. Zoals u gisteren hebt gezegd, mijnheer Vanderpoorten, betreurt ook ik dat het ontwerp in de sfeer van het einde van een zittingstijd moet worden besproken. De afhandeling verloopt ietwat op een loopje, zowel in Kamer als Senaat, maar zonder er nochtans een loopje mee te nemen. De tekst werd zeer zorgvuldig voorbereid. Ik had het ontwerp ook liever in een kalmer sfeer in het Parlement willen zien behandelen. Ik meen met u dat alle betrokkenen het moeilijk zouden begrijpen wanneer in het ontwerp nu nog redenen zouden worden gevonden om de eindstemming niet positief te laten verlopen. Ik twijfel er niet aan dat het nog vandaag zal worden aangenomen.

Ik wens echter een paar woorden te zeggen over het amendement op artikel 26 en/of 27, want beide artikelen moeten in feite samen worden beoordeeld. Ik antwoord hier derhalve op de amendementen van de heren Vanderpoorten en Vandezande samen.

Mijnheer Vanderpoorten, u hebt gelijk waar u zegt dat mijn zienswijze enigszins veranderd is. Sedert het ontwerp werd opgesteld is de toestand veranderd. Daarom wijkt de huidige tekst af van de oorspronkelijke tekst. De Raad van State heeft over de oorspronkelijke tekst kritische opmerkingen gemaakt, eraan toevoegend dat het ontwerp wellicht niet de aangewezen weg was om de totale regeling te verwezenlijken en dat in ieder geval het departement van het Openbaar Ambt het laatste woord zou dienen te krijgen, omdat het hier gaat om personeelsproblemen van parastatale instellingen die ressorteren ook van het Openbaar Ambt.

Na grondige besprekingen met het departement van Openbaar Ambt, heeft men geoordeeld dat men niet zonder meer langs deze weg kan overgaan tot de volledige regularisatie. Mevrouw Smitt heeft in detail de redenen aangegeven in haar mondeling verslag.

Men heeft nochtans geoordeeld dat een onderscheid kan worden gemaakt, dat is artikel 27, voor de heel kleine groep van acht personen van het Permanent Bureau die niet het minste statuut hebben. Dat is een nalatigheid van de uitvoerende macht, want sinds 1957 kon men reeds bij koninklijk besluit hun statuut hebben bepaald.

Met andere woorden, de ene categorie, dus al de personeelsleden van NWOI en NWOS kunnen wel het voorwerp zijn van een regularisatie-operatie omdat zij over een statuut beschikken, ook al zijn het contractuelen of tijdelijken. Dit zou echter niet kunnen gebeuren langs de algemene weg voor de andere categorie, namelijk de acht personen bedoeld bij artikel 27 omdat voor hen geen enkel statuut werd uitgewerkt.

Op de meest formele wijze verklaar ik, mijnheer Vanderpoorten en mijnheer Vandezande, dat het ook mijn zorg is zoals de uwe om deze personeelsleden niet aan hun lot over te laten.

Wanneer u de tekst van artikel 26 leest ziet u dat ook daar expliciet wordt gezegd dat door het nieuwe instituut al deze personeelsleden met hun huidige statuut worden overgenomen. Ik wil alle ongerustheid wegnemen, of het nu gaat over de eigenlijke personeelsleden van de beide nationale werken of over het personeel van wat men de «homes» noemt — ik denk hier aan Dilbeek en andere —, het is niet de intentie om deze mensen in het vage te laten. Zij worden overgenomen en zij zullen ook in het nieuwe instituut de stabiliteit verder kennen zoals zij die *de facto* hadden, ook al is het onder het regime van niet-statutair.

Het is onze zorg dat in deze fusie-operatie, die zeker moet leiden tot rationalisatie, ook wat het personeel betreft, een volledige en maximale bescherming wordt ingebouwd voor dit pers. eel.

Ik wil deze gelegenheid te baat nemen om niet alleen aan de raden van beheer van beide nationale werken hulde te brengen, die toch sinds zoveel jaren — u kent de eminente personen die er deel van uitmaken — zich onbaatzuchtig ten dienste hebben gesteld van de actie ten voordele van al diegenen die door de oorlogen werden getroffen. Ik wil ook hulde brengen aan de personeelsleden van de nationale werken en van de homes die in dezelfde lange periode hun beste krachten hebben gewijd aan het behartigen van de belangen van deze slachtoffers.

Ik voel mij tot mijn spijt niet in staat positief in te gaan op de amendementen die ik nochtans heel veel sympathie toedraagt. Bijgevolg vraag ik de Senaat de tekst aan te nemen zoals hij door de Kamer van volksvertegenwoordigers werd aanvaard, niet allereerst omwille van de angst voor een terugzending naar de Kamer — dat zou mij wel storen, ik beken het eerlijk — maar wel omdat het na advies van de Raad van State en na samenspraak met het Openbaar Ambt niet mogelijk blijkt te zijn.

Ik herhaal en bevestig dat wij de personeelsleden van deze verschillende instanties alle waarborgen willen geven. (*Applaus op sommige banken van de meerderheid.*)

M. le Président. — A cet article, M. Bataille présente l'amendement que voici :

Dit artikel aan te vullen als volgt :

«De personeelsleden tewerkgesteld op arbeidsovereenkomst in een betrekking voorzien in het organiek personeelskader, worden vast benoemd in de graad die zij bekleden, voor zover zij :

1° De voorwaarden vervullen bepaald in artikel 16, § 1, 1 tot 4, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 houdende statuut van het rijkspersoneel;

2° Hunne zijn van een diploma of een studiegetuigschrift waaruit blijkt dat zij de beroepsbekwaamheid bezitten die voor de uitvoerende betrekking vereist is;

3° Geen ongunstige vermelding gekregen hebben;

4° Doen blijken dat zij in het orgaan een dienstancienniteit van ten minste tien jaar bezitten op de dag van de inwerkingtreding van deze wet.»

Compléter cet article par ce qui suit :

«Les membres du personnel engagés sous contrat, qui occupent un emploi prévu au cadre organique du personnel, sont nommés à titre définitif dans le grade dont ils sont revêtus, pour autant :

1° Qu'ils remplissent les conditions d'admissibilité prévues à l'article 16, § 1er, 1 à 4, de l'arrêté royal du 2 octobre 1937 portant le statut des agents de l'Etat;

2° Qu'ils soient porteur du diplôme ou du certificat d'études justifiant les qualifications professionnelles requises pour l'emploi occupé;

3° Qu'ils ne fassent pas l'objet d'une mention défavorable;

4° Qu'ils justifient au sein de l'organisme d'une ancienneté de service de dix ans au moins à la date d'entrée en vigueur de la présente loi.»

Il sera voté ultérieurement sur les amendements à l'article 26.

L'article 27 est ainsi rédigé :

Art. 27. De personeelsleden van het Vast Secretariaat van het Vast Bureau van de nationale werken voor oorlogsgetroffenen, in dienst op 31 december 1980, worden in vast dienstverband benoemd bij het Nationaal Instituut in een betrekking die overeenstemt met hun graad op voormelde datum. De Koning bepaalt die overeenstemming. Zij behouden hun ancienniteit en de daaraan verbonden rechten.

Voor het recht op de berekening van het pensioen worden de prestaties bij het Vast Secretariaat van het Vast Bureau van de nationale werken voor oorlogsgetroffenen gelijkgesteld met diensten bewezen bij een afgeschafte instelling van openbaar nut waarvan sprake in artikel 5 van de wet van 28 april 1958 betreffende het pensioen van het personeel van zekere organismen van openbaar nut alsmede van hun rechthebbenden, en waarvan bevoegdheden door het Nationaal Instituut worden overgenomen.

Art. 27. Les membres du personnel du Secrétariat permanent du Bureau permanent des œuvres nationales des victimes de la guerre, en fonction au 31 décembre 1980, sont nommés à titre définitif à l'Institut national dans un emploi correspondant à leur grade à la date précitée. Le Roi détermine ces correspondances. Ils conservent leur ancienneté et les droits qui s'y rattachent.

Pour le droit et le calcul de la pension, les services prestés près le Secrétariat permanent du Bureau permanent des œuvres nationales des victimes de la guerre sont assimilés à des services rendus dans un organisme d'intérêt public supprimé dont question à l'article 5 de la loi du 28 avril 1958 relative à la pension des membres du personnel de certains organismes d'intérêt public et de leurs ayant droit, et dont des attributions sont reprises par l'Institut national.

— Aangenomen.

Adopté.

TITEL II. — De Hoge Raad voor oorlogsinvaliden, oud-strijders en oorlogsslachtoffers

Hoofdstuk I. — Oprichting en opdrachten

Art. 28. De «Hoge Raad van de nationale werken voor oorlogsinvaliden» wordt vervangen door de «Hoge Raad voor oorlogsinvaliden, oud-strijders en oorlogsslachtoffers», hierna te noemen «De Hoge Raad».

De Koning regelt de inrichting en de werking ervan.

De Hoge Raad ressorteert onder de minister die de belangen van de oorlogsinvaliden onder zijn bevoegdheid heeft, hierna te noemen «de minister».

TITRE II. — Du Conseil supérieur des invalides de guerre, anciens combattants et victimes de guerre

Chapitre I. — Institution et mission

Art. 28. Le «Conseil supérieur des œuvres nationales des victimes de la guerre» est remplacé par le «Conseil supérieur des invalides de guerre, anciens combattants et victimes de guerre», dénommé ci-après «le Conseil supérieur».

Le Roi règle son organisation et son fonctionnement.

Le Conseil supérieur ressortit au ministre qui a les intérêts des victimes de la guerre dans ses attributions, dénommé ci-après «le ministre».

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 29. Behalve in geval van hoogdringendheid wordt de Hoge Raad geraadpleegd betreffende elk voorstel van wet of reglement in verband met heel of een deel van de gemeenschap van de oorlogsinvaliden.

Hij kan op eigen initiatief voorstellen formuleren en adviezen verstrekken betreffende bovengenoemde gemeenschap.

Art. 29. Sauf cas d'urgence, le Conseil supérieur est consulté sur tout projet de dispositions légales et réglementaires intéressant tout ou partie de la communauté des victimes de la guerre.

Il peut d'initiative formuler toutes propositions ou avis intéressant ladite communauté.

— Aangenomen.

Adopté.

Hoofdstuk II. — Inrichting en werking

Art. 30. § 1. De Hoge Raad is samengesteld uit vierentwintig leden, met inbegrip van de voorzitter, door de Koning benoemd voor een termijn van zes jaar. Elf leden van de Hoge Raad worden benoemd op een dubbeltal voorgedragen door het contactcomité van de vaderlandlievende verenigingen; vijf leden worden benoemd op een dubbeltal voorgedragen door het coördinatiecomité van de verenigingen voor weggevoerden, werkweigerars en burgerlijke slachtoffers van beide oorlogen.

De Koning benoemt onder de leden van de Hoge Raad een voorzitter en een vice-voorzitter, van verschillend taalstelsel.

§ 2. De Hoge Raad wordt om de drie jaar voor de helft vernieuwd; de mandaten zijn hernieuwbaar. De eerste hernieuwing gebeurt door loting.

§ 3. De minister wijst een afgevaardigde aan, die de vergaderingen van de Hoge Raad met raadgevende stem bijwoont.

Andere vertegenwoordigers, door de ministers afgevaardigd, worden door de Hoge Raad gehoord.

Chapitre II. — Organisation et fonctionnement

Art. 30. § 1er. Le Conseil supérieur se compose de vingt-quatre membres, dont le président, nommés par le Roi pour un terme de six ans. Onze membres du Conseil supérieur sont nommés sur la présentation d'une liste double de candidats établie par le comité de contact des associations patriotiques; cinq membres sont nommés sur présentation d'une liste double de candidats établie par le comité de coordination des associations de déportés, réfractaires et victimes civiles des deux guerres.

Le Roi nomme parmi les membres du Conseil supérieur un président et un vice-président, chacun de régime linguistique différent.

§ 2. Le Conseil supérieur est renouvelé par moitié tous les trois ans; les mandats sont renouvelables. Le premier renouvellement est réglé par tirage au sort.

§ 3. Le ministre désigne un délégué qui participe avec voix consultative aux travaux du Conseil supérieur.

Le Conseil supérieur entend les autres représentants des ministres qui lui sont délégués.

M. le Président. — A cet article, M. Bataille présente les amendements que voici :

A. In § 1 van dit artikel het woord « Elf » te vervangen door « Negen ».

A. Au § 1er de cet article, alinéa premier, à la troisième ligne, remplacer le mot « Onze » par le mot « Neuf ».

B. Het tweede lid van dezelfde paragraaf aan te vullen als volgt :
« En twee leden op voordracht van de weduwen en de wezen tegenwoordig in de vierde afdeling. »

B. Compléter le deuxième alinéa du même § 1er par ce qui suit :
« Et deux membres sur présentation des veuves et orphelins représentés dans la quatrième section. »

Il sera voté ultérieurement sur ces amendements.

Art. 31. De Hoge Raad beschikt over een secretariaat. Het Nationaal Instituut stelt het nodige personeel ter beschikking voor de werking ervan.

De werkingskosten van de Hoge Raad worden in een afzonderlijke post uitgetrokken op de begroting van de diensten van de minister.

Art. 31. Le Conseil supérieur dispose d'un secrétariat. L'Institut national met à la disposition du secrétariat le personnel nécessaire à son fonctionnement.

Les frais de fonctionnement du Conseil supérieur font l'objet d'une inscription distincte au budget des services du ministre.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 32. De Hoge Raad stelt zijn huishoudelijk reglement op. Dit treedt in werking na goedkeuring van de minister.

Art. 32. Le Conseil supérieur établit son règlement d'ordre intérieur. Celui-ci n'entre en vigueur qu'après approbation par le ministre.

— Aangenomen.

Adopté.

TITEL III. — Slotbepalingen

Art. 33. § 1. De toepassing van deze wet mag niet leiden tot een minder gunstige toes. and voor de gerechtigden van het Nationaal Instituut dan deze waarvan zij genoten voor het in-werking-treden van deze wet, als gerechtigden van het NWOI of het NWOS.

§ 2. De wet van 1 juli 1969 tot vaststelling van het recht van de oorlogsinvaliden en de oorlogswezen op geneeskundige verzorging op kosten van de Staat is eveneens toepasselijk in afwijking van haar artikel 1, eerste lid, op de personen onderworpen aan het Nationaal Instituut, oorlogsgevangenen 1940-1945 die niet genieten van een invaliditeitspensioen of daarmee gelijkgesteld, voor zover zij een krijgsgevangenschap hebben ondergaan van in totaal minstens zes maanden, erkend in het raam van het statuut van 18 augustus 1947, en dat zij de leeftijd van 60 jaar hebben bereikt op het ogenblik dat de zorgen, waarvoor de vergoeding wordt aangevraagd, worden verstrekt.

Te dien einde stelt de Koning de bijzondere voorwaarden vast die de grenzen, de modaliteiten en de tarieven bepalen, overeenkomstig dewelke het genot van de geneeskundige zorgen op kosten van de Staat wordt verzekerd aan die categorie van personen door het Nationaal Instituut.

De voor de hier bedoelde vergoeding in aanmerking genomen zorgen mogen niet voorafgaan aan de datum van inwerkingtreding van de wet.

TITRE III. — Dispositions finales

Art. 33. § 1er. L'application de la présente loi ne peut avoir pour effet de créer à l'égard des ressortissants de l'Institut national une situation moins favorable que celle dont ils bénéficiaient avant l'entrée en vigueur de la présente loi, en qualité de ressortissants de l'Onig ou de l'Onac.

§ 2. La loi du 1er juillet 1969 fixant le droit des invalides et des orphelins de guerre au bénéfice des soins de santé aux frais de l'Etat est également applicable, en dérogation à son article 1er, alinéa 1er, aux ressortissants de l'Institut national, prisonniers de guerre 1940-1945, qui ne sont pas titulaires d'une pension d'invalidité et assimilé, pour autant qu'ils aient subi une captivité d'une durée totale de six mois au moins, reconnue dans le cadre du statut du 18 août 1947 et qu'ils aient atteint l'âge de 60 ans au moment où les soins pour lesquels l'indemnisation est demandée ont été prodigués.

A cette fin, le Roi fixe les conditions particulières qui déterminent les limites, les modalités et les tarifs suivant lesquels le bénéfice des soins de santé aux frais de l'Etat est assuré à l'intervention de l'Institut national à cette catégorie de ressortissants.

Les soins pris en considération pour l'indemnisation ici visée ne peuvent être antérieurs à la date d'entrée en vigueur de la loi.

M. le Président. — A cet article, M. Cerf présente l'amendement que voici :

Paragraaf 2 van dit artikel te doen vervallen.

Supprimer le § 2 de cet article.

La parole est à M. Cerf.

M. Cerf. — Monsieur le Président, mes chers collègues, je prends acte, monsieur le ministre, du fait que vous me rejoignez...

M. Dhoore, ministre de la Prévoyance sociale et de la Santé publique. — Partiellement !

M. Cerf. — ... jusqu'à certain point en admettant que le § 2 de l'article 33 ne devrait pas figurer dans le texte de la loi. Néanmoins, je regrette de devoir le constater, le gouvernement persévère diaboliquement en le maintenant. Nous risquons en agissant de la sorte de faire désormais de nos lois de véritables salmigondis, incluant n'importe quoi.

J'en viens au fond même de mon amendement.

Qui le § 2 concerne-t-il? Combien sont ces ressortissants? Quelles seront les implications financières de la modification de la loi de 1969?

Vous avez précisé, monsieur le ministre, que les intéressés sont au nombre de 23 000 et que la dépense entraînée représentera une vingtaine de millions. Etant donné que la fusion des institutions et la rationalisation qui en résultera devraient permettre de réaliser 15 à 20 millions d'économies — chiffre que j'accepte sous bénéfice d'inventaire —, l'opération devrait être relativement blanche et n'avoir aucune incidence fâcheuse sur le budget de l'Etat déjà si gravement compromis.

Nous devrions, je crois, examiner sérieusement ces chiffres. Qui sont les ressortissants concernés par le texte? Je pèse mes mots, car je ne voudrais pas qu'on se méprenne sur mes paroles: une majorité de prisonniers de guerre flamands.

M. Jorissen. — C'est leur tort!

M. Cerf. — Ce n'est certainement pas leur tort. Dans les circonstances dramatiques de la guerre de 1940-1945, je me réjouis qu'un certain nombre de nos concitoyens aient connu une détention de cinq à dix fois moins longue que celle imposée à leurs compatriotes wallons et bruxellois.

Il n'en reste pas moins que ce § 2 du projet de loi suscite, par la force des choses, une certaine amertume. Je rappelle, à cette occasion, les circonstances dans lesquelles se fit, en Allemagne, le tri entre les Flamands et les Wallons et ces fameuses commissions mixtes composées de nazis, d'une part, et de collaborateurs flamands, d'autre part, qui soumettaient nos soldats détenus à des examens linguistiques. Je n'insisterai pas sur cet aspect de la question, connu de tous, et, bien que ce § 2 de l'article 33 présente donc une certaine connotation communautaire, je vais plus avant dans mes considérations.

Combien sont les intéressés? Vingt-trois mille, avez-vous dit.

Le gouvernement, avant de déposer un projet de loi, devrait accorder ses violons, et en particulier sur les chiffres. En effet, dans le bulletin des *Questions et Réponses* — dont, j'en suis persuadé, monsieur le ministre, vous ne perdez pas une ligne —, votre collègue de la Défense nationale a, par deux fois, répondu à la question de savoir combien de prisonniers de guerre avaient subi une captivité d'au moins six mois et moins d'un an. En mai et en juin, c'est le chiffre non pas de 23 000, mais de 75 000, qui a été communiqué. Si j'en crois donc le ministre de la Défense nationale, 75 000 ayants droit pourront bénéficier de la gratuité complète des soins prévue au § 2 de cet article. Permettez-moi de m'étonner que des chiffres aussi différents puissent émaner de deux ministres d'un même gouvernement. J'aimerais savoir ce qu'il en est exactement.

Vous estimez à une vingtaine de millions, monsieur le ministre, la dépense que cette disposition pourrait entraîner. J'ai de sérieux doutes quant à la validité de ce chiffre.

En effet, si nous considérons les documents de l'Onig, le coût moyen des frais pharmaceutiques, médicaux et paramédicaux d'un invalide serait de 47 000 francs par an. Bien entendu, ce chiffre ne doit pas être pris de manière absolue. Si un invalide de guerre bénéficie de la gratuité totale des soins via l'Onig ou le futur institut, il ne bénéficie plus de la gratuité dans le cadre de l'Inami; par conséquent, le chiffre moyen de 47 000 francs de frais par an et par ayant droit doit être corrigé en fonction de ce qui serait dépensé dans les mêmes circonstances dans le cadre de l'Inami.

D'aucuns prétendent que la différence ne serait guère sensible, car il s'agirait toujours de Vipo. C'est une erreur. Il s'agit d'hommes ayant 60 ans et plus, c'est vrai, mais, entre 60 et 65 ans, on reste actif et de très nombreux indépendants travaillent au delà de 65 ans. Enfin, lorsqu'ils atteignent l'âge de la retraite, tous ne sont pas pour autant Vipo; c'est une question de revenus.

Dès lors, la différence qui devra être suppléée par l'Etat, entre le coût du régime Inami et le coût de la gratuité totale des soins — sans même faire intervenir une considération de surconsommation en cas de gratuité totale — sera de l'ordre de 25 p.c., et je suis très raisonnable en avançant cette estimation.

Sur 47 000 francs, ce pourcentage donne quelque 10 000 francs par an. Pour 23 000 ayants droit, la dépense s'élèvera à 230 millions par an, et non pas 20 millions. Si c'est le chiffre avancé par le ministre de la Défense nationale qui est exact, si donc le nombre d'ayants droit est trois fois plus élevé que vous ne le pensez, monsieur le ministre, alors il ne s'agit plus de 230, mais de 690 millions par an.

Je suppose que, comme moi, vous souhaitez à nos anciens prisonniers de guerre une longue et heureuse retraite. Une moyenne d'une

quinzaine d'années me paraît raisonnable; je leur souhaite même qu'elle puisse être plus longue. Nous arrivons alors, si nous ne prenons pas comme point de départ les 690 millions basés sur l'estimation du ministre de la Défense nationale mais 500 millions, pour être de bon compte, pendant une quinzaine d'années, à une dépense supplémentaire pour l'Etat de quelque 7 milliards. Ce ne sera pas du tout une opération blanche, me semble-t-il.

Je vous pose dès lors la question: comment allez-vous payer cela? L'Etat est en situation de préfaillite. Le gouvernement cherche désespérément la bagatelle de 350 milliards. Il envisage de récupérer 100 milliards on ne sait trop comment et il admet un déficit, pour l'an prochain, de 200 milliards.

L'Etat n'honore pas ses engagements, en particulier en ce qui concerne l'Inami. Je ne suis pas le seul à le prétendre; vous l'avez reconnu vous-même à plus d'une reprise. Il est exact que l'Etat ne peut payer à l'Inami les sommes qu'il s'est engagé à lui verser. Il ne lui règle même pas le solde de ce qu'il avait accepté de payer. L'Inami ne parvient pas, dès lors, à payer les hôpitaux et ceux-ci sont en état de quasi-cessation de paiement.

Et voilà qu'on nous présente un petit article d'apparence anodine, dans un texte où il n'a rien à faire, et qui va peut-être impliquer 7 milliards de dépenses dans les années qui viennent.

Dès lors, je ne puis m'empêcher de souligner que je ne trouve pas cela très sérieux. Lorsqu'on connaît des difficultés financières aussi graves que celles de l'Etat, lorsque le gouvernement affirme à cor et à cri, chaque fois qu'il en a l'occasion, son intention de faire des économies, j'estime que cette disposition doit être réétudiée très attentivement.

Malheureusement, le fait d'avoir glissé ce petit article, si anodin d'apparence, dans un texte banal relatif à l'organisation d'un institut, pourrait être interprété par certains mauvais esprits, dont je ne suis évidemment pas, comme traduisant la volonté de faire passer une disposition qui a des implications financières considérables et sur le plan communautaire, la valeur d'un paquet de dynamite, tout en masquant la réalité des faits.

Puisque sur la forme, vous ne voulez pas me suivre, monsieur le ministre, admettez que sur le fond et sur les implications de cet article, il faut réétudier le problème et chiffrer valablement les dépenses auxquelles nous allons nous exposer.

C'est la raison pour laquelle j'insiste auprès de tous mes collègues pour demander le retrait de cet alinéa du projet qui, par ailleurs, pourrait être voté sans difficulté. Ce retrait ne modifiera en rien l'économie de la loi et améliorera l'élégance et l'harmonie du texte. Nous pourrions alors posément, au vu de tous les éléments chiffrés, évaluer le coût d'un éventuel projet de loi portant uniquement sur ce point particulier. (*Applaudissements sur les bancs du FDF-RW.*)

M. le Président. — Mesdames, messieurs, avant de donner la parole au ministre, je tiens à rappeler que notre règlement prévoit cinq minutes de temps de parole pour la défense d'un amendement. De nombreux amendements devront encore être commentés et défendus aujourd'hui. Il convient donc de veiller au respect du règlement.

M. Cerf. — Monsieur le Président, je vous prie d'accepter mes excuses. Vous connaissez mon souci d'intervenir brièvement et rarement. Cependant, le problème me paraît tellement important qu'aujourd'hui, je me suis permis de dépasser quelque peu la limite du temps qui m'était imparti.

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Dhoore.

De heer Dhoore, minister van Sociale Voorzorg en Volksgezondheid. — Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik betreurde de allusie van de heer Cerf op het onderscheid dat werd gemaakt in de behandeling van de verschillende kriegsgevangenen. Ik vind het werkelijk betreurenswaardig dat dit op deze wijze in de openbare vergadering gebeurt. (*Applaus op sommige banken.*)

M. Humblet. — C'est un fait!

De heer Dhoore, minister van Sociale Voorzorg en Volksgezondheid. — Dit is wellicht de motivering van zijn amendement. Hij aanvaardt namelijk niet dat sommige personen dezelfde voordelen en dezelfde erkenning van de Belgische Staat genieten als al die anderen die deze voordelen op het ogenblik reeds genieten zonder enig protest van zijnerwege.

M. S. Moureaux. — Ce n'est pas l'intervention de M. Cerf qu'il faut regretter, mais la véracité des faits.

De heer Dhoore, minister van Sociale Voorzorg en Volksgezondheid. — De cijfers die ik in samenwerking met de inspectie van Financiën heb voorgelegd aan de commissie en de openbare vergadering zijn juist. Er is eigenlijk geen tegenspraak tussen de cijfers van het ministerie van Landsverdediging en de mijne. Het ministerie van Landsverdediging spreekt namelijk over het totaal aantal oorlogsslachtoffers zonder onderscheid in leeftijd, terwijl wij ons beperken tot de slachtoffers die ouder zijn dan zestig jaar. Het ministerie van Landsverdediging houdt evenmin rekening met al degenen die nu reeds in andere omstandigheden een kosteloze geneeskundige verzorging genieten.

Wij hebben zeer zorgvuldig de uitgaven, voortvloeiend uit dit ontwerp, berekend. De uitgaven van 20 tot 25 miljoen per jaar enerzijds en de besparingen door rationalisatie, die in een eerste fase 15 tot 20 miljoen zullen bedragen — later zal dit cijfer heel wat groter worden — leiden inderdaad ongeveer tot een blanco-operatie.

Ik vraag derhalve aan de Senaat het amendement van de heer Cerf te verworpen en de tekst, zoals hij werd overgezonden door de Kamer van volksvertegenwoordigers, goed te keuren.

M. Lagasse. — On sait ce que valent vos estimations! Faut-il rap-peler les propositions budgétaires?

M. le Président. — La parole est à M. Cerf.

M. Cerf. — Monsieur le Président, chers collègues, j'ai subdivisé mon intervention pour éviter précisément que M. le ministre n'ait à déplorer certaines vérités désagréables.

M. Vangeel. — Pour qui?

M. Cerf. — J'ai dit, dans la discussion générale, afin de ne pas envenimer le débat, que ce texte — et vous le reconnaissez, monsieur le ministre — n'était pas, sans préjuger le fond, à sa place dans le projet de loi. Or, vous m'avez obligé à rappeler certains faits de notoriété publique.

Vous affirmez que vos chiffres sont exacts. De mon côté, je me suis efforcé de dresser un petit calcul. Vous dites: «Nous limitons cette mesure à 60 ans.» Vous n'avez vraiment pas compté, monsieur le ministre! De 1940 à aujourd'hui, tous les intéressés, c'est évident, ont 60 ans. Le fait d'avoir émis cette réflexion montre bien avec quelle légèreté vous avez établi vos calculs.

M. Lagasse. — La vérité y est dissimulée.

M. le Président. — Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'amendement de M. Cerf.

Art. 34. Het NWOI en het NWOS zijn van rechtswege opgeheven bij het in-werking-treden van deze wet. De verwijzingen naar het NWOI en het NWOS in de vigerende wetten en besluiten worden vervangen door de vermelding «het Nationaal Instituut voor oorlogsinvaliden, oud-strijders en oorlogsslachtoffers».

Art. 34. L'Onig et l'Onac sont dissoutes de plein droit à l'entrée en vigueur de la présente loi. Les références à l'Onig et à l'Onac dans les lois et arrêtés existants sont remplacées par la mention «l'Institut national des invalides de guerre, anciens combattants et victimes de guerre».

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 35. De Koning kan de bepalingen van deze wet coördineren met de wettelijke bepalingen betreffende het opheffen NWOI en het opheffen NWOS, rekening houdend met de uitdrukkelijke of stilzwijgende wijzigingen op het ogenblik van de coördinatie.

Daartoe kan hij:

1° De volgorde, de nummering en de voorstelling van de te coördineren bepalingen wijzigen;

2° De verwijzingen die in deze bepalingen voorkomen wijzigen, om ze in overeenstemming te brengen met de nieuwe nummering;

3° Zonder afbreuk te doen aan de beginselen van de te coördineren bepalingen, de redactie ervan wijzigen, om ze onderling in overeenstemming te brengen en de eenheid in terminologie te bewerkstelligen.

De coördinatie zal het volgende opschrift dragen: «Wetten betreffende het Nationaal Instituut voor oorlogsinvaliden, oud-strijders en oorlogsslachtoffers, gecoördineerd op ...»

Art. 35. Le Roi peut coordonner les dispositions de la présente loi avec les dispositions légales relatives à l'Onig et l'Onac dissoutes, en tenant compte des modifications expresses ou implicites qu'elles auraient subies au moment où la coordination sera établie.

A cette fin, il peut:

1° Modifier l'ordre, la numérotation et la présentation des dispositions à coordonner;

2° Modifier les références qui seraient contenues dans ces dispositions en vue de les mettre en concordance avec la numérotation nouvelle;

3° Sans porter atteinte aux principes inscrits dans les dispositions à coordonner, en modifier la rédaction, en vue d'assurer leur concordance et d'en unifier la terminologie.

La coordination portera l'intitulé suivant: «Lois relatives à l'Institut national des invalides de guerre, anciens combattants et victimes de guerre coordonnées le ...»

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 36. In artikel 12 van de wet van 7 juli 1953 houdende in-richting van het statuut der gedeporteerden van de oorlog 1940-1945 en intrekking van de besluitwet van 24 december 1946 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° De woorden «der dienstplichtwet van 15 juli 1951» worden vervangen door «van de dienstplichtwetten gecoördineerd op 30 april 1962»;

2° Tussen de woorden «openbare betrekking» en «van de wet van 28 juli 1948» wordt het woord «en» ingevoegd;

3° De woorden «en van de tussenkomsten van het Nationaal Werk voor oud-strijders» worden geschrapt.

Art. 36. A l'article 12 de la loi du 7 juillet 1953 organisant le statut des déportés pour le travail obligatoire de la guerre 1940-1945 et abrogeant l'arrêté-loi du 24 décembre 1946, sont apportées les modifications suivantes:

1° Les mots «de la loi du 15 juin 1951 sur la milice» sont remplacés par «des lois sur la milice coordonnées le 30 avril 1962»;

2° Entre les mots «aux emplois publics» et «de la loi du 28 juillet 1948» est inséré le mot «et»;

3° Les mots «et des interventions de l'Œuvre nationale des anciens combattants» sont supprimés.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 37. Opgeheven worden:

1° De wet van 11 oktober 1919 tot oprichting van het Nationaal Werk voor oorlogsinvaliden;

2° De wetten betreffende het Nationaal Werk van oud-strijders en oorlogsslachtoffers, gecoördineerd op 18 maart 1958;

3° De wet van 10 juli 1957 betreffende de oprichting van een Hoge Raad van de nationale werken voor oorlogsgetroffenen en van een Vast Bureau van de nationale werken voor oorlogsgetroffenen;

4° Artikel 13 van voormelde wet van 7 juli 1953.

Art. 37. Sont abrogés:

1° La loi du 11 octobre 1919 instituant l'Œuvre nationale des invalides de la guerre;

2° Les lois relatives à l'Œuvre nationale des anciens combattants et victimes de la guerre, coordonnées le 18 mars 1958;

3° La loi du 10 juillet 1957 relative à la création d'un Conseil supérieur des œuvres nationales des victimes de la guerre et d'un Bureau permanent des œuvres nationales des victimes de la guerre;

4° L'article 13 de la loi précitée du 7 juillet 1953.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 38. Deze wet treedt in werking na het verstrijken van de derde maand volgend op deze van zijn bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.

Art. 38. La présente loi entre en vigueur à l'expiration du troisième mois qui suit celui de sa publication au *Moniteur belge*.

— Aangenomen.

Adopté.

M. le Président. — Il sera procédé ultérieurement au vote sur les amendements, sur les articles auxquels ils se rattachent et sur l'ensemble du projet de loi.

ONTWERP VAN WET TOT OPRICHTING VAN EEN PUBLIEK-
RECHTELIJKE RECHTSPERSOON GENAAMD «PALEIS
VOOR SCHONE KUNSTEN»

Algemene beraadslaging

PROJET DE LOI PORTANT CREATION D'UNE PERSONNE
JURIDIQUE DE DROIT PUBLIC DENOMMEE «PALAIS DES
BEAUX-ARTS»

Discussion générale

De Voorzitter. — Aan de orde is de bespreking van het ontwerp van wet tot oprichting van een publiekrechtelijke rechtspersoon genaamd «Paleis voor Schone Kunsten».

Nous abordons l'examen du projet de loi portant création d'une personne juridique de droit public dénommée «Palais des Beaux-Arts».

De heer De Bondt heeft gevraagd een voorafgaande vraag te mogen stellen.

Ik verleen hem het woord.

De heer De Bondt (voorafgaande vraag). — Mijnheer de Voorzitter, ik wens even het woord te nemen alvorens de algemene bespreking wordt aangevat. Artikel 25 van ons reglement bepaalt dat het geoorloofd is de voorafgaande vraag te stellen tot afwijzing van behandeling.

Wat is de reden? Ik wil mijn grote bezorgdheid mededelen omtrent de eventuele bevoegdheid van de Senaat om te legifereren over de aangelegenheid die vandaag aan de orde is. Om mijn bezorgdheid duidelijk te maken moet ik een paar data in herinnering brengen. Zoals de commissieleden en de collega's die het verslag hebben gelezen, weten, werd dit ontwerp gedurende lange tijd in de opeenvolgende regeringen besproken. Dit ontwerp werd uiteindelijk op 29 december 1977 door de toenmalige regering voor advies aan de Raad van State overgezonden. De Raad van State heeft op 17 januari 1978 zijn advies bekendgemaakt. Het heeft dan nog een hele tijd geduurd alvorens de regering een ontwerp bij de Kamer van volksvertegenwoordigers indiende. Dat geschiedde op 17 januari 1980. Waarom geef ik deze drie data? Om te laten blijken dat de inhoud van het advies van de Raad van State enerzijds en de tekst van het regeringsontwerp anderzijds tot stand kwamen in uitvoering van grondwetteksten, vastgelegd tijdens de grondwetsherziening van 1968-1970 en dus voorafgaand aan de wijzigingen onder meer aan artikel 59bis van de Grondwet en andere en aan de uitvaardiging van de wetten op de staats Hervorming van 8 en 9 augustus 1980 die wij tijdens deze constituantie hebben goedgekeurd.

De behandeling van dit ontwerp zowel in de Kamer als in de Senaat is geschied na 1 oktober 1980. Dat wil zeggen na de inwerkingtreding van de wetten van 8 en 9 augustus 1980 en na de wijziging aangebracht aan artikel 59bis van de Grondwet waardoor de cultuurraden voor de cultuurgemeenschappen in gemeenschapsraden zijn omgevormd.

Mijnheer de Voorzitter, ik dacht dat het wijs is dat u van uw recht als voorzitter gebruik zou willen maken om alsnog dit ontwerp, zoals het thans voorligt, aan de Raad van State te willen overzenden, ten einde niet alleen dit rechtcollege, maar ook onszelf in staat te stellen uit te maken of de thesissen van de regering die heeft geleid tot de indiening, begin 1980, van het onderhavige ontwerp nog wel de juiste is dan wel of de thesissen die ik zo dadelijk zal toelichten als de juiste moet worden aangezien.

Het is overigens jammer dat wij nog geen uitvoering hebben gegeven aan paragraaf 2 van artikel 107ter van de Grondwet met betrekking tot de inrichting van het Arbitragehof. Had een dergelijk Hof bestaan, dan was ik ontslagen van mijn bekommernis die ik nu tracht te verwoeden.

Men moet echter realistisch blijven en er rekening mee houden dat er waarschijnlijk nog heel wat tijd zal verlopen alvorens die instelling een wettelijke basis zal krijgen en in werking zal treden.

Wat is nu mijn mening omtrent de bevoegdheid van een openbare instelling zoals de rechtspersoon gecreëerd door dit ontwerp?

Ik steun daarbij op artikel 59bis van de Grondwet, paragraaf 2, 3°, dat bepaalt: «De gemeenschapsraden regelen, ieder wat hem betreft, bij decreet, de samenwerking tussen de gemeenschappen alsook de internationale culturele samenwerking.»

Een wet aangenomen met de in paragraaf 1, lid 3, bepaalde meerderheid — dat is de gekwalificeerde meerderheid, twee derde van de uitgebrachte stemmen, en een meerderheid in elke taalgroep — «stelt de in 1° vermelde culturele aangelegenheden vast» — dat is gebeurd via artikel 4 van de wet van 8 augustus 1980. Daarin vindt men de culturele aangelegenheden die ongetwijfeld het voorwerp uitmaken van de activiteiten die zich thans in het Paleis voor Schone Kunsten afspelen — alsook de in 3° van deze paragraaf vermelde vormen van samenwerking.

De wet van 8 augustus 1980 heeft deze grondwettelijke bepaling uitgevoerd door invoering van artikel 92. Met betrekking tot de persoonsgebonden aangelegenheden bepaalt dat artikel dat een aantal bestaande toestanden op het ogenblik van de inwerkingtreding van die wet zouden worden «geëchtheid» en dat de daarvoor verschafte toelagen volgens een vroeger bestaande regeling zouden worden verder gezet. Dat is trouwens de tegenhanger van artikel 5 van de wet van 21 juli 1971 die ook destijds uitvoering heeft gegeven aan het 3° van paragraaf 2 van artikel 59bis.

Aangezien het velen ontgaat, wat ik hen niet kwalijk kan nemen, is het belangrijk erop te wijzen dat artikel 4 van de wet van 21 juli 1971 nog steeds van toepassing blijft, ook na het van kracht worden van de wet van 8 augustus 1980. Dat artikel 4 is uitermate belangrijk in de thesissen die ik uiteenzet omdat het de vormen van samenwerking aangeeft. Door de bepalingen van artikel 4 wordt bij elke gemeenschapsraad een commissie opgericht die op basis van de politieke vertegenwoordiging evenredig is samengesteld en die samen met de analoge commissie uit de andere gemeenschapsraden de commissie van samenwerking vormt. De taak van deze laatste wordt omschreven in artikel 4 van de wet van 21 juli 1971, evenals de frequentie van samenkomst.

Ik ben zelf ook lid geweest van die commissie, en eerlijkheidshalve geef ik toe dat ze niet veel heeft gepresteerd. De wetgever heeft ze echter gewild omdat hij in de logica van artikel 59bis van de Grondwet, paragraaf 2, 3°, een dergelijke commissie nodig heeft om die vormen van samenwerking tussen de gemeenschappen te begeleiden, te controleren en te stimuleren.

Dan zijn er ook nog de paragrafen 3 en 4 van artikel 59bis. Ongetwijfeld maakt men soms gebruik van het tweede lid van paragraaf 4 om te beweren dat aangelegenheden die wij hier bespreken niet door een decreet in elke gemeenschap zouden kunnen worden geregeld. Decreet waarvan in zulkdanig geval de inhoud identiek zou dienen te zijn, na negotiatie tussen de gemeenschapsexecutieven, omdat het derde punt van het tweede lid van paragraaf 4 moet worden toegepast. Wie derhalve beroep doet op artikel 59bis, § 4, tweede lid, om dit ontwerp te verantwoorden, vergist zich omdat het tweede lid van paragraaf 4 alleen uitzondering maakt voor de toepasbaarheid van de decreten die betrekking hebben op de bevoegdheid van de gemeenschappen inzake de taalwetgeving, bevoegdheid toegekend in § 3. Het tweede lid van § 4 maakt dus de uitzondering op de taalwetgevende bevoegdheid van de gemeenschappen, niets méér, niets min. Het gaat dus niet om te verwijzen naar paragraaf 4, tweede lid, om de mogelijkheid tot legifereren op nationaal vlak in verband met een instelling zoals die welke vandaag wordt voorgedragen, te verantwoorden.

Misschien is dit nog niet voldoende om op ondubbelzinnige wijze de thesissen te kunnen verdedigen dat wij ons hier vergissen en dat een dergelijke instelling, mits samenwerking tussen de twee gemeenschappen en een inhoudelijk gelijkkluidend decreet in beide gemeenschappen aan te nemen, moet worden tot stand gebracht. Men zou immers kunnen opmerken dat ik al te gemakkelijk de lectuur verwaarloos van artikel 59bis, paragraaf 4, eerste lid. Ik lees het geheel van artikel 59bis en vergelijk de interpretatie daarvan anno 1981 met de interpretatie anno 1971. In 1971 was er inderdaad een reële moeilijkheid met betrekking tot instellingen die zich zouden richten tot meer dan één gemeenschap of ten dienste zouden staan van de beide gemeenschappen of van de drie gemeenschappen indien men ook de Duitstalige gemeenschap er zou bij betrekken, wat in voorliggend ontwerp de bedoeling is. Immers in de periode van 1971 tot oktober 1980 was de nationale regering onverdeeld en hadden de ministers, allen ministers van de Koning zijnde, uitsluitend politieke verantwoordelijkheid ten opzichte van het Parlement. De gemeen-

schapsraden, toen cultuurraden, hadden toen een vrij beperkte autonomie.

Nu echter vallen de culturele aangelegenheden opgesomd in de lijst die is opgenomen in artikel 4 van de wet van 8 augustus 1980 exclusief onder de bevoegdheid van de twee gemeenschappen. Het zijn die aangelegenheden die zich in het Paleis van Schone Kunsten afspeelen. Er is inhoudelijk geen residu bij de nationale wetgever. Deze bevoegdheden werden volledig overgedragen aan de gemeenschappen.

In 1971 was dit niet zo klaar maar nu is het overduidelijk te meer omdat wij artikel 26bis in de Grondwet hebben ingeschreven waardoor de intensiteit van de normatieve bevoegdheid van de gemeenschapsraden in een constitutionele tekst werd opgenomen.

De ministers of de executieven die zich voortaan elk voor hun gemeenschap op exclusieve wijze zullen bezighouden met de culturele aangelegenheden, die precies het voorwerp uitmaken van de activiteiten van het Paleis van Schone Kunsten, zullen over korte tijd, namelijk na de eerstvolgende verkiezingen, geen ministers van de Koning zijn maar wel de emanatie zijn van hun gemeenschapsraad. De band tussen de twee grote gemeenschappen wordt precies mogelijk gemaakt door artikel 4 van de wet van 21 juli 1971 dat uitwerking geeft aan de manier waarop de gemeenschappen met elkaar zullen samenwerken. Dit is een uitstekend artikel dat wij voortaan zullen nodig hebben om, voor zover de twee gemeenschappen van oordeel zijn dat daartoe aanleiding bestaat, initiatieven te nemen waarbij de twee gemeenschappen samen bepaalde instellingen oprichten en de geldelijke bijdragen bepalen daartoe dienstig.

Ik wil enkel nog verwijzen naar de exclusieve bevoegdheden van de gemeenschapsraden op cultureel gebied, zonder residu voor de nationale macht. Ik wil ook verwijzen naar artikel 9 van de wet van 8 augustus waarin precies *expressis verbis* de mogelijkheid gegeven wordt aan de gemeenschappen, via decreetgeving door de raden, om instellingen van het type, zoals hier wordt aangeduid, ter uitvoering van de wet van 16 maart 1956 tot stand te brengen.

Mijnheer de Voorzitter, ik hoop u aldus een idee te hebben gegeven...

De heer Seeuws. — Mij hebt u niet overtuigd, mijnheer De Bondt.

De heer De Bondt. — ... van de mogelijkheid om althans op een rustige, en ik mag toch zeggen gedocumenteerde wijze, een andere stelling te bepleiten dan die welke met de autoriteit van de regering aan de bevoegde commissie werd voorgedragen. Het moment is goed gekozen; we hebben een rustige ochtendvergadering, we kunnen een goed besluit nemen. Er is hier geen sprake van iets te verhinderen, maar integendeel van het op gang brengen *in concreto* van de wezenlijke veranderingen die wij ons land gewild hebben door de wetten van 8 en 9 augustus 1980. Het voorliggend advies van de Raad van State dateert uit een periode die qua structuur en qua bevoegdheid onduidelijk was en zeker niet zover ging als dit vandaag de dag het geval is.

Het spijt mij, mijnheer de Voorzitter, dat de voorzitter van de Franse Gemeenschapsraad niet kan aanwezig zijn. Ik zou wel graag gehad hebben dat mijn woorden haar zouden beroeren (*gelach*) omdat ik weet dat zij als voorzitter van de Franse Gemeenschapsraad een belangrijke verantwoordelijkheid draagt, ook van promotie. Immers, de instellingen krijgen het belang dat men eraan hecht en de persoon die de instelling voorziet is in staat daartoe een ruime bijdrage te leveren.

Daarom ook, mijnheer de Voorzitter, richt ik mij met volle vertrouwen tot u. In het verleden heb ik het in de Senaat reeds weten gebeuren — ik heb hier zitting sinds 1968 — dat uw eminente voorgangers op sommige moeilijke ogenblikken de wijsheid hadden, zonder dit van een stemming te laten afhangen, van de discretie waarover zij beschikten gebruik te maken om sommige onderwerpen naar de Raad van State te sturen, ook in de fase van behandeling waarin wij nu zijn.

Ik zou u daarvoor dankbaar zijn, mijnheer de Voorzitter, welke ook de uitspraak van de Raad van State moge zijn. Een dergelijk stuk, afkomstig van dit hoge adviesorgaan, heeft voor ons allemaal een grote betekenis, niet alleen met betrekking tot dit onderwerp, maar eveneens tot de onderwerpen die zich in de toekomst zullen aanbieden. Wat vandaag geschiedt, kan zich morgen herhalen op een ander terrein en dan hebben wij een juist richtsnoer en een vaste baken voor onze handelingen in de toekomst. De Senaat is ter zake de openbare instelling Paleis voor Schone Kunsten op het wetgeven vlak onbevoegd sinds 1 oktober 1980. (*Applaus op sommige banken.*)

De Voorzitter. — Mijnheer De Bondt, u richt zich tot mij. Wanneer in het verleden een Voorzitter advies vroeg, heeft hij dat nooit gedaan *sponte sua*, maar altijd na consultatie van de vergadering. Ik zal nog meer zeggen. Na de wetswijziging van 9 augustus van vorig jaar werd de informele consultatie door de Voorzitter van vroeger in feite wettelijk gereguleerd. De mogelijkheid werd geschapen — voor eventueel mijnheer De Bondt — om hetzij de helft van de handtekeningen van een taalgroep, hetzij één derde van de handtekeningen van de volledige Senaat te verzamelen als steun voor een thes. De Voorzitter kan dan niet anders meer dan de Raad van State consulteren. U zou het mij zoveel gemakkelijker hebben gemaakt, mijnheer De Bondt.

Inhoudelijk hebt u mij ook niet overtuigd, maar wij moeten hier dergelijke discussie niet aangaan. Ik redeneer misschien te simpel, maar artikel 4 van de wet van 8 augustus is wel met enkele bevoegdheden uitgebreid, maar aan de culturele autonomie werd ten gronde nooit geraakt. Het artikel 4 van de wet van 21 juli 1971 bestaat nog steeds en tot nu toe heeft men gemeend dat de instelling waarover het nu gaat tweetalig te Brussel moest blijven. Wij hebben — ik zeg niet met enthousiasme — gedurende tien jaar elk jaar opnieuw de begroting van de Gemeenschappelijke Culturele Zaken goedgekeurd waarin onder meer een krediet ingeschreven staat, en niet het kleinste, voor de instelling in kwestie. Nooit heeft iemand enig bezwaar inzake de competentie geformuleerd.

Wat de culturele aangelegenheden betreft, is er na de jongste wetgevende activiteit, niet veel veranderd, althans wat dit betreft. U hebt mij dus niet overtuigd, mijnheer De Bondt. En zelfs, al had u mij overtuigd, dan nog zou ik nooit *mea sponte* het advies van de Raad van State vragen. Eerst zou ik de vergadering consulteren. Ik geef u dit antwoord spontaan, na u te hebben beluisterd; ik heb er verder ook niet over nagedacht.

De heer De Bondt. — Mijnheer de Voorzitter, het ligt niet in mijn bedoeling inhoudelijk over dit punt met u van gedachten te wisselen. Dit zou niet de juiste verhouding zijn en is trouwens door ons reglement niet geoorloofd. Ik heb wel overwogen of ik niet het middel dat u aangeeft zou gebruiken. Ik heb daarvan afgezien omdat ik dit niet wil stellen in termen die enig verband zouden hebben met wat ik zou noemen conflictstof. Ik heb u niet overtuigd, zegt u, mijnheer de Voorzitter, maar dit zou een lang debat kunnen zijn.

De Voorzitter. — Mag ik even onderbreken, mijnheer De Bondt. Het betreft hier inderdaad geen conflictstof. Wat ik heb willen aantonen is dat u in feite een thes verdedigd hebt — en dit is uw goed recht — om de instelling te splitsen. Deze thes steekt inhoudelijk in uw betoog, maar daarover heb ik mij zeker niet uit te spreken. Na splitsing zou uiteraard alles zijn opgelost en zou er geen enkel conflict of discussie over de bevoegdheden meer mogelijk zijn. Althans dit meende ik te moeten begrijpen uit uw uiteenzetting.

U hebt opnieuw het woord, mijnheer De Bondt.

De heer De Bondt. — Het is niet mijn bedoeling daarover met u te discussiëren, mijnheer de Voorzitter. Ik wilde alleen maar zekerheid hebben omtrent de bevoegdheid inzake de wetgeving over het totstandbrengen van openbare instellingen die culturele materies behartigen ten dienste van alle gemeenschappen van België, of alleszins van meer dan één gemeenschap. Ik heb mij tot u gericht. Als Voorzitter van de Senaat hebt u het recht dergelijk advies te vragen, een recht dat u mijns inziens nooit hoeft prijs te geven. U moet natuurlijk niet ingaan op een verzoek van een lid, maar u is ook niet verplicht de vergadering in dit verzoek te consulteren.

De Voorzitter. — Dit is toch wel gebruikelijk.

Het woord is aan de heer Seeuws.

De heer Seeuws. — Mijnheer de Voorzitter, wij wisten dat het een lange geschiedenis zou worden. Ik permitteer mij toch even het woord te nemen.

De heer De Bondt heeft lang en verstandelijk uitgeweid over paragraaf 4 van artikel 59bis en hij heeft verschillende aspecten hiervan aangehaald. Ik meen niet te hebben gehoord dat hij het belangrijkste zou hebben aangehaald, waar het precies om gaat. Mocht u de vergadering consulteren, mijnheer de Voorzitter, dan zou ik de regering willen vragen zich ter zake eerst uit te spreken, zodat iedereen op de hoogte zou zijn van de juiste draagwijdte van de vraag.

De Voorzitter. — Het woord is aan staatssecretaris De Backer.

Mevrouw De Backer-Van Ocken, staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap, toegevoegd aan de heer Geens, minister van de

Vlaamse Gemeenschap. — Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik meen dat het hier eigenlijk om een misverstand gaat. Wij hebben deze discussie reeds gevoerd in de commissie.

Ik meen dat uw stellingen, mijnheer De Bondt, die zeer goed verdedigd werden en die wij ook begrijpen, niet de juiste zijn en dit hoofdzakelijk om twee redenen.

Ten eerste, in wezen regelt dit ontwerp de overdracht van het gebouw aan de Staat en de toekenning van het beheer van dit gebouw aan een publiekrechtelijk lichaam dat in de plaats treedt van de vereniging zonder winstoogmerken die op 4 april 1922 werd opgericht door de Belgische Staat, provincie Brabant en stad Brussel. Het ontwerp komt in de plaats van de wet van 3 augustus 1922. De tekst heeft betrekking op een onroerend goed dat in het openbaar domein van de Belgische Staat wordt opgenomen en waarvan het beheer wordt geregeld. Dit lijkt mij zeer duidelijk tot de nationale bevoegdheid te behoren.

Het gaat hier trouwens niet om een nieuwe instelling — wij hebben ook eminente juristen geraadpleegd — maar doodeenvoudig om een verandering van statuut: toekenning van het beheer van het gebouw aan een andere instelling, een publiekrechtelijk lichaam, en overdracht van het gebouw aan de Staat. Dat is volgens mij de eerste en toch nogal belangrijke reden waarom deze aangelegenheid nationaal moet worden behandeld.

De tweede reden, de heer Seeuws heeft er zoëven naar verwezen, is dat, in zover het ontwerp geacht wordt zich met culturele aangelegenheden bezig te houden, moet worden opgemerkt dat het ter zake niet gaat om een instelling gevestigd in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, die wegens haar activiteit moet worden beschouwd als uitsluitend behorend tot de ene of de andere gemeenschap.

Ik verwijs ook naar artikel 59bis, paragraaf 4, van de Grondwet. Ik moet de Voorzitter van de Hoge Vergadering volkomen bijvallen, wanneer hij zegt dat aan deze zaak niets is veranderd door de wet van 8 augustus 1980. De paragraaf die handelt over deze instellingen bevindt zich nog steeds in de wet en we kunnen dus deze instellingen beschouwen als nationale instellingen, waarnaar dus ook de wet en artikel 59bis, paragraaf 4, van de Grondwet verwijzen.

Derhalve is vanuit dit aspect niet de gemeenschapsraad maar wel de nationale wetgever bevoegd. Wij hebben dit in het verleden en ook nog in het heden eigenlijk impliciet erkend door onze gemeenschappelijke culturele budgetten die we in het Nationale Parlement, de Senaat en de Kamer, hebben verdedigd. Het wordt trouwens bevestigd in het advies van de Raad van State van 27 januari 1978 met betrekking tot dit ontwerp.

Op die datum was natuurlijk artikel 59bis van de Grondwet van toepassing en de Raad van State heeft geen opmerkingen gemaakt over de bevoegdheid van de nationale wetgeving en heeft evenmin enig voorbehoud geformuleerd.

De grond van de discussie is de volgende: u beweert dat dit aspect gewijzigd is door de wet van 8 augustus 1980. Na eminente juristen te hebben geraadpleegd hebben wij een tegenovergestelde mening en zijn wij van oordeel dat deze aspecten van artikel 59bis, paragraaf 4, van de Grondwet hun volle waarde blijven behouden, ook na de wet van 8 augustus 1980.

In die zin, mijnheer De Bondt, meen ik dat het niet nodig is om nog eens het ontwerp, dat, zoals uzelf reeds hebt gezegd, een lange lijdensweg heeft meegemaakt, en dat reeds aan de Raad van State werd voorgelegd, over te zenden naar diezelfde Raad. Wij zijn niet over één nacht ijs gegaan. We hebben dienaangaande de mening van verschillende juristen gevraagd en zij deelden unaniem onze stellingneming.

De heer Jorissen. — Waarom applaudiseert men niet?

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer De Bondt.

De heer De Bondt. — Mijnheer de Voorzitter, stel eens dat de mening van de minister de juiste zou zijn en aangenomen de grote overtuiging waarmee zij deze mening heeft verdedigd, zal dan het gezag van haar opvatting verminderen, wanneer zij over deze aangelegenheid een werkelijk recent advies van de Raad van State zou hebben? Ik zou het op prijs stellen mocht dat advies gevraagd worden. Ook voor de toekomst is dat van het grootste belang, mijnheer de Voorzitter.

Als wij de weg volgen die de regering ons nu voorstelt en per hypothese menen dat de thesis van minister De Backer de juiste is, dan maken wij een cultuurautonomie en gemeenschappen die wel bevoegd zijn met uitsluiting van de nationale wetgever, maar die de hele infrastructuur die bij de uitoefening van bevoegdheden te pas komt en die gewaarborgd wordt door andere artikelen van de wet

van 8 augustus 1980 uithollen. Wat kan er inzake culturele activiteiten worden gepresteerd als er geen instellingen mogen worden opgericht? Hier wordt ten onrechte gesteld dat het gaat om een verandering van het statuut van een instelling. Het huidige Paleis voor Schone Kunsten is een privé-organisme, weliswaar met participatie van de stad Brussel en van de Staat. Nu maken wij er een openbare instelling van in uitvoering van de wet van 16 maart 1954. Dat kunnen wij ook door toepassing van artikel 9 van de wet van 8 augustus 1980. Als wij echter dat artikel niet eens gebruiken, wat zouden wij dan impliciete bevoegdheden gaan uitoefenen in de Cultuurraden wanneer wij zelfs de expliciete bevoegdheden niet aanwenden?

Ik ben geen tegenstander van de oprichting van deze instelling. Misschien zijn sommigen geneigd te denken dat ik een maneuver uithaal om de zaak wat te vertragen. Integendeel, ik wil de zaak bespoedigen in klaarheid en meteen voor de toekomst, voor gelijkwaardige gevallen, een jurisprudentie tot stand brengen die steunt op een advies in de context van de actuele wettelijke beschikkingen. Wij hebben alle middelen om dit doel te bereiken.

Paragraaf 4, eerste lid, van artikel 59bis van de Grondwet, heeft te maken met het cliché van de toestand op het ogenblik dat wij de grondwetsherziening 1968-1971 hebben tot stand gebracht. Mevrouw de minister heeft terecht opgemerkt, dat sindsdien in de gemeenschappelijke begroting van Nationale Opvoeding kredieten voorkomen voor de instellingen die op dat ogenblik bestonden. De grondwetgever en de wetgever in 1968 en 1971 hebben die instellingen niet onmogelijk willen maken. In de praktijk hebben we nochtans gezien — de regering heeft juist een bijzondere commissie opgericht om dat probleem te onderzoeken — dat de nationale instellingen eigenlijk verkwijnen in een dergelijk klimaat. Het zou veel beter zijn dat deze instellingen worden gedragen door de uitgesproken positieve wil van de twee gemeenschappen. Dat is de juiste interpretatie van de jongste herziening van de Grondwet.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Vanderpoorten.

De heer Vanderpoorten. — Ik begrijp de uiteenzetting van de heer De Bondt niet helemaal. Hij betwist blijkbaar niet dat het Paleis voor Schone Kunsten een instelling is op het gebied van Brussel-Hoofdstad, die zich richt tot de twee gemeenschappen. Een decreet van de Vlaamse Raad kan niet van toepassing zijn op die instelling, wat trouwens uitdrukkelijk staat in paragraaf 4. Een instelling die zich tot de twee gemeenschappen richt in Brussel-Hoofdstad kan nooit vallen onder decreten van de gemeenschappen.

De Voorzitter. — Inderdaad, er is, wat dat betreft, niets veranderd. Wij hebben altijd zonder veel enthousiasme en zonder enige juridische beschouwing over bevoegdheden, de gemeenschappelijke culturele zaken aangenomen.

Mijnheer De Bondt, deze discussie hoeft hier niet te worden verder gezet. U hebt mij een vraag gesteld. Ik stel voor dat ik straks voor de eindstemming de Senaat vraag of hij het advies wil inwinnen van de Raad van State. Ik ga dat zeker niet doen op eigen initiatief. Mocht u tegen vanmiddag niet de handtekeningen hebben, van één derde van de leden, dan maakt u het mij vanzelfsprekend gemakkelijker.

Het woord is aan de heer Vanderpoorten.

De heer Vanderpoorten. — Mijnheer de Voorzitter, dat is niet de juiste interpretatie van het nieuwe artikel 17. Ofwel is het de Voorzitter op eigen kracht die advies vraagt, ofwel is het een derde van de leden van de Senaat ofwel de helft van een van de taalgroepen. Dat staat uitdrukkelijk in de wet. Ik vrees dat u hier uw zorgen alleen zult moeten dragen. (Gelach.)

De Voorzitter. — Dan zal ik mijn zorg alleen dragen, mijnheer Vanderpoorten. Ik heb reeds gezegd dat de heer De Bondt mij niet heeft overtuigd.

De heer Vanderpoorten. — Dat heb ik reeds gemerkt, mijnheer de Voorzitter.

De heer Jorissen. — Hij heeft nochtans een grote overtuigingskracht.

De Voorzitter. — De algemene bespreking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de rapporteur.

De heer Piot, rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, rekening houdend met de beperktheid van de tijd die de laatste dag van deze zitting nog beschikbaar is, en met de zenuwachtigheid die gisteren reeds in dit halfroond voelbaar was en die zich vandaag wellicht nog zal uiten, lijkt het mij aangezien mijn betoog zo kort mogelijk te houden. Ik zal mij beperken tot het formuleren van enkele algemene opmerkingen die in het geschreven verslag minder op hun plaats waren.

Ten eerste, dit ontwerp is in de Senaatscommissie zeer uitvoerig en zeer grondig onderzocht. Vandaar het vrij lijvige verslag dat ik de eer had in opdracht van de commissie te redigeren.

De collega's die zich de moeite getroost hebben dit verslag in te kijken, en die bovendien ook het verslag van de debatten in de Kamer van volksvertegenwoordigers hebben doorgenomen, zullen ongetwijfeld opgemerkt hebben dat in de Senaatscommissie een geheel ander accent gelegd werd. Inderdaad, ook de leden van onze commissie hebben aandacht gehad voor de beleids- en beheersproblemen en voor de structuren van de nieuwe publiekrechtelijke rechtspersoon die zal opgericht worden, maar in veel grotere mate werd aandacht besteed aan de juridische en financiële aspecten van het ontwerp.

Uw commissie heeft geoordeeld dat de parlementaire taak van toezicht op de handelingen van de uitvoerende macht en van de administratieve lichamen ernstig moest worden genomen.

Vandaar de uitvoerige ontleding van de verbintenissen die bij de overname van de VZW «Paleis voor Schone Kunsten te Brussel» zullen worden aangegaan.

Tijdens de zes vergaderingen die de commissie aan dit ontwerp besteed heeft, werd gestreefd naar een zo sterk mogelijke belichting van al de financiële aspecten van de overname, meer in 't bijzonder van de lasten die op korte of langere termijn zullen moeten gedragen worden en tevens van de redelijk te ramen omvang van de patrimoniale verwervingen.

Dit onderzoek heeft veel tijd in beslag genomen en vele inspanningen gevergd van de commissarissen, maar ook van de twee ministers en hun kabinetten.

Dank zij de gemeenschappelijke bezorgdheid om de bundel in een positieve geest af te handelen, dank zij het wederzijds begrip voor de respectieve taak en verantwoordelijkheden van Parlement en regering, en niet het minst dank zij de efficiënte leiding van de werkzaamheden door de voorzitter van de commissie, de heer Seeuws, is men erin geslaagd op heel wat vragen die terecht gesteld werden het passende antwoord te verstrekken, de gewenste klaarheid te brengen om, indachtig de lessen van het verleden, reële nieuwe mogelijkheden te scheppen voor de toekomst.

Tweede opmerking. De tekst van het ontwerp, ik bedoel de litteraire formulering van de rechtsbepalingen die erin voorkomen, heeft ons meer dan eens geërgerd. Ware het niet dat we zo dicht stonden bij het einde van de sessie en dat de sociale bekommerning om het lot van tientallen personeelsleden ons tot spoed aanmaande, dan zouden wij zeker niet hebben gearzeld om een aantal wenselijke verbeteringen in deze tekst aan te brengen. Wij hebben om gezegde redenen genoeg genomen met enkele preciseringen tijdens het debat, waarvan u de neerslag vindt in het verslag.

Doch wie rekening houdt met de lange lijdensweg die dit ontwerp sinds 1974 heeft doorgemaakt, wie zich herinnert hoeveel regeringen wij sindsdien hebben gehad, zal begrijpen dat een tekst die zo vaak opnieuw ter tafel werd gelegd, de sporen vertoont van de soms zeer uiteenlopende opvattingen die zich in de talrijke discussies hebben doen gelden.

En waar wij in de commissie af en toe onze wrevel hebben laten blijken, hebben wij ons daarbij misschien weleens van adres vergist. Ik moge bij wijze van voorbeeld vermelden dat, waar wij in artikel 3, littera b, ons hebben geërgerd aan de formule «Brussel en de andere drie taalgebieden» — want Brussel is geen taalgebied —, zodanig zelfs dat aan de rapporteur stellig werd opgedragen hiervan een duidelijke interpretatie te acteren in het verslag, wij op dat ogenblik uit het oog hebben verloren dat deze formule «Brussel en de andere drie taalgebieden» uitdrukkelijk was gesuggereerd door de Raad van State in zijn advies van 27 juli 1978, dat werd opgenomen op bladzijde 4 van het ontwerp dat bij de Kamer werd neergelegd, en dat de regering deze tekst, komende uit onverdachte bron, letterlijk had overgenomen.

Dames en heren, dit ontwerp werd in de commissie goedgekeurd met 15 stemmen tegen 3 bij 1 onthouding.

Ik meen te mogen bevestigen dat deze stemming en de sfeer die in de commissie heeft geheerst tijdens het onderzoek van dit lijvig dossier hoofdzakelijk een uiting geweest zijn:

Ten eerste, van de wil dat het Paleis voor Schone Kunsten méér dan vroeger een cultureel ontmoetingscentrum zou zijn waar de drie gemeenschappen op correcte en evenwichtige wijze worden onthaald en aan bod komen, zodat ieders ontplooiing erdoor wordt gediend;

Ten tweede, van de bezorgdheid dat met de gelden van de gemeenschap zo zuinig mogelijk wordt omgesprongen, ook wanneer zij besteed worden aan culturele activiteiten waarvan noodzakelijkerwijze moet worden aanvaard dat zij niet *self-supporting* kunnen zijn;

Ten derde, van de wens dat het Paleis voor Schone Kunsten te Brussel een instelling zou zijn en blijven met een internationaal aanzien, waar culturele manifestaties van hoog niveau kunnen worden ondergebracht en die aldus het internationaal prestige van ons land, en ook dat van de Vlaamse, de Franse en de Duitstalige gemeenschappen, moge dienen.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Seeuws.

De heer Seeuws. — Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de minister, dames en heren, zoals mevrouw de staatssecretaris bij haar toelichting op het ontwerp in de Senaatscommissie voor Onderwijs en Wetenschap stelde, werd dit ontwerp geconcipeerd in 1974 en legde het sindsdien een opvallend lange lijdensweg af. Een bedroevend lange weg weliswaar, maar de toekomst zal moeten uitmaken of het juist niet dank zij deze lange weg is dat vandaag, beneficiërend van de communautaire ervaringen en van de aandachtsverschuiving van het communautaire naar het sociaal-economische, deze nationale culturele instelling een redelijke kans maakt om met succes haar taak te vervullen in Brussel-Hoofdstad anno 2000, zich bewust zijnde van haar Europese en wereldfunctie enerzijds, haar sociaal-culturele ontmoetingsfunctie voor de drie gemeenschappen in België anderzijds.

De Senaat zal zich dus vandaag moeten uitspreken, weliswaar in de traditioneel moeilijke omstandigheden net voor het reces, over de resultaten van de in de bevoegde commissie gevoerde besprekingen.

Sta mij toe, mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, hier namens de socialistische fractie, enkele specifieke beschouwingen in het midden te brengen.

Alle kritiek ten spijt, hoe gerechtvaardigd die ook moge schijnen op het eerste gezicht, is het ons uiteindelijk voorgelegde compromis waarover we vandaag geroepen zijn een oordeel uit te brengen, eerlijk, en heeft het recht op een eerlijke kans. Anders gezegd, ofwel discussiëren we verder, besluiteloos verder, op zoek naar de «ideale compromisloze formule», die alle betrokken instanties, personen en gemeenschappen als bij toverslag zouden aanzetten om als enthousiaste supporters toe te treden tot de «spionkop» van het Paleis voor Schone Kunsten; ofwel trekken we nuttige lessen uit de communautaire ervaringen die ons ondertussen hebben geleerd, dat een dergelijke oplossing slechts kan worden gezocht in de geest van een positief compromis, met een minimumaantal stevige garanties die toch voldoende ruimte bieden om het beoogde doel te realiseren.

En ik meen oprecht, dames en heren en waarde collega's, dat na de Kamer van volksvertegenwoordigers, ook de Senaatscommissie in deze geest dit ontwerp heeft beoordeeld, zoals trouwens uitstekend door de verslaggever is benadrukt.

Weliswaar was voor sommigen de argwaan groter dan het vertrouwen. We kunnen hiervoor begrip opbrengen, maar samen verder leven in een nationale culturele instelling kan slechts binnen het raam van de genoemde garanties bereikt met een minimum aan gewettigd wederzijds vertrouwen.

Terecht kan de argwaan van sommigen ten aanzien van een, in het verleden, overgeaccenteerd francofoon-Brussels 'Paleis voor Schone Kunsten, worden begrepen. Wij zijn daarom van oordeel dat de in artikel 5, ingebouwde alarmbel, die kan worden geluid indien drie vierde der afgevaardigden die behoren tot een zelfde gemeenschap, menen dat een beslissing van de raad van beheer hun gemeenschap schaadt, de beide grote gemeenschappen voldoende garanties biedt om tot één voor allen aanvaardbaar, evenwichtig beleid te komen.

Ongetwijfeld konden door tekstwijzigingen nog subtieler garanties worden ingebouwd. Nu we echter, na al deze jaren, zo dicht bij de oprichting van deze nieuw gestructureerde instelling zijn gekomen, lijkt het ons toch verkieslijk niet langer tijd te verliezen om nog in de herfst met een «parastatale Paleis voor Schone Kunsten» te kunnen starten.

Meteen kan nu een aanvang worden gemaakt met de aanpassing van de huidige instelling; en meteen zal dit ook zijn effect niet missen ten aanzien van de zogeheten zusterverenigingen die actief zijn in het huidige Paleis voor Schone Kunsten.

Ongetwijfeld zal het nieuwe beleid, onder een nieuw beheer, richtinggevend en correctief inwerken op deze verenigingen zonder winsttoegmerken en zullen bepaalde, voor de Vlaamse gemeenschap, onfrisse naamkaartjes worden «aangepast» of moeten «verdwijnen». Ook onze fractie zal hierop waakzaam toezien en ingrijpen indien dit nodig mocht blijken.

Maar daarom zouden we ook de onvermurwbare sceptici willen aansporen hun energie aan te wenden om de uitvoerende macht van de absolute noodzaak te overtuigen dat zij moet instaan — waar het moet met onze hulp — voor een nauwkeurige selectie van de toekomstige en liefst bekwame beheerders.

Het moge inderdaad toch ook worden gezegd dat sinds zijn ontstaan, het Paleis voor Schone Kunsten getracht heeft om het beste te bieden wat op internationaal cultureel gebied werd geproduceerd. Ook dat mag ons niet ontgaan.

Voor wie hiervan nog hoeft te worden overtuigd, brengen we toch maar in herinnering dat, sedert zijn oprichting in 1922 in het Paleis voor Schone Kunsten onder andere te gast waren: de Russische Balletten van Diaghilev, de internationale tentoonstelling Chagall, de retrospectieve Van Gogh, het optreden van de Scala van Milaan en van het Bolshoiballet, de Vasarellitentoonstelling, het jazz-hoogtepunt met Ray Charles en Errol Gardner onder meer, en een reeks afzonderlijke tentoonstellingen van Vlaamse schilders, van de Latemse school, Brusselmans, Ensor, Permeke, Rik Wouters, Evenepoel en andere. Daarnaast zijn er toch ook de artistieke hoogtepunten zoals de internationaal vermaarde Koningin Elisabethwedstrijd en de manifestaties in het kader van het Festival van Vlaanderen en van Europalia onder meer.

Hoewel het tot de opdracht van de raad van beheer van de nieuwe instelling zal behoren, een beleid uit te stippelen, staat nu reeds vast dat ze deze rol van internationale cultuurverspreider verder zal moeten blijven vervullen.

Ze moet als het ware haar culturele openraampolitiek ten opzichte van de hele wereld blijven opnemen, hierbij voldoende gevoeligheid opbrengend voor alle waardevolle vormen van kunstuitingen, ongeacht de nationaliteit en ongeacht de gemeenschap of de bevolkingsgroep die ze voortbrengt.

Waar echter in het verleden, het Paleis voor Schone Kunsten, niet schitterde bij de uitoefening van zijn «sociaal-culturele ontmoetingsfunctie» ten aanzien van de brede lagen van de bevolking, ten opzichte trouwens van zowel de Franstalige maar vooral ook de Vlaamse volksmens te Brussel, voor wie de drempel des te groter was, lijkt me hier voor de nieuwe raad van beheer toch wel een belangrijke opdracht weggelegd.

Het beleid van deze parastatale zal mogelijk moeten maken dat uitzonderlijk veel aandacht wordt besteed aan het wegwerken van deze drempels, zodat ook in ons Paleis voor Schone Kunsten bijvoorbeeld manifestaties als de Engelse *Proms*, de fameuse promenade-concerten, mogelijk kunnen worden.

Iedereen moet zich er dus in zijn culturele eigenheid thuis kunnen voelen en het imago van het nieuwe Paleis voor Schone Kunsten

moet zo worden dat taalopdringerigheid uit den boze wordt, en dat ook jan met de pet, welke taal hij ook spreekt, er aan zijn trekken komt. En voor wie de reputatie van het Paleis uit het verleden kent, betekent dit inderdaad een hele opgave. Maar dit is juist de uitdaging.

Welke verfijnde structuur nog door tekstwijzigingen ook zou kunnen worden beoogd en eventueel bekomen, uiteindelijk zal het op de inzet, op de waakzaamheid en op de goede bedoelingen van de nieuwe beheerders aankomen. Wij zijn ervan overtuigd dat het wetelijk instrumentarium, dat ons straks ter goedkeuring zal worden voorgelegd, voldoende garanties biedt, maar we zijn er evenzeer van overtuigd dat dan ook vlug moet worden gestart op een nieuwe basis.

Het hoeft geen betoog dat een dergelijke omvangrijke instelling met vele tientallen werknemers die gedurende nagenoeg vijf jaar heeft met een nieuwe lei en met een nieuwe visie zal worden gestart, best niet langer in het ongewisse wordt gelaten. Deze toestand van beleidsonzekerheid en in zekere mate ook van werkonzekerheid, is niet bepaald een ideale stimulans om een maximale inzet van de betrokkenen uit te lokken.

En misschien zou men eerst de VZW Paleis voor Schone Kunsten hebben moeten ontbinden, misschien zou eerst de overname door het Rijk hebben moeten plaatsgehad en pas nadien bekrachtigd bij wet, misschien weegt het bedrag van het geschatte gebouw niet op tegenover de lasten die uit de rekeningen blijken. Allemaal zinnige, logische en juridisch verantwoorde vragen wellicht maar nogmaals, wij menen dat de weg naar deze parastatale instelling toe, lang genoeg is geweest.

Het mogelijke uitstel, dat het gevolg zou kunnen zijn van eventuele tekstwijzigingen, zou opnieuw wellicht vele maanden, bijkomende beleidsonzekerheid tot gevolg hebben en door zijn financiële repercussie, de werkzekerheid van alle werknemers onmiddellijk in gevaar brengen, waarmee noch de Franse en beslist zeker niet de Vlaamse gemeenschap gediend is. De inhoudelijke en financiële stuurlaai zouden slechts toenemen. Ofwel blijven we alle pogingen tot amendementen verwerpen, tenminste indien dit de bedoeling zou zijn van de indieners, ofwel volgen we de sceptici en bouwen we het Paleis meteen beter om tot de cultuurbewarende functie van een soort culturele atoomschuilkelder.

Wat ons betreft, de socialistische fractie opteert voor een nieuwe kans voor het Paleis voor Schone Kunsten, onder publiekrechtelijk statuut, zoals het ontwerp ons door de commissie ongewijzigd wordt voorgelegd. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

M. le Président. — Nous poursuivons cette discussion cet après-midi à 14 heures.

Wij zullen deze bespreking vanmiddag te 14 uur voortzetten.

La séance est levée.

De vergadering is gesloten.

(*La séance est levée à 12 h 25 minutes.*)

(*De vergadering wordt gesloten te 12 u. 25 m.*)

2180